

ហត្ថវនគល្លវិហារ វំសោ

។នមោ គស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

១. ស្នេហុត្តរាយ ហនយា មលមណ្ឌិកាយ,
បដ្ឋាលីតោ មតិទសាយ ជិនប្បទីបោ;
មោហណ្ឌការមខិលំ មម នីហរន្តោ,
និច្ចំ វិភាវយតុ ចារុ បទត្ថរាសី។

២. លង្កាភិសិក្កវសុធាធិបតីសុ រាជោ,
យោ ពោធិសត្តគុណវា សិរិសង្ឃពោធិ;
តស្សាភិចារុ ចរិយា រចនាមុខេន,
វគ្គាមិ ហត្ថវនគល្លវិហារ វំសោ។

៣. ព្រហ្មន្ទយេននុគតត្ថមនោមទស្សី,
ខ្យាតេន សព្ពយតិរាជធុរណ្ណវេន;
វ្យាបារិតោហមិគីភានុគតំ កថញ្ច,
និស្សាយ បុព្វលិខិតំវិធ វាយមាមិ។

៤. អ្ន ុគតាគមសុធាបកានីន្ទោតកុទិដ្ឋិវិសកលង្កាយ លំកាយ ភគវតោ អង្គីរសស្សមហានាគវនុយ្យានេ
សមិគិសមាគតយក្ខ រក្ខសលោកវិជយាបទានស្ស សិទ្ធក្ខេន្តភូតោ សិហឡមហិមណ្ឌលមណ្ឌនាយ មាណោ វិវិធ
រតនាករោបលក្ខមានមហក្សមណិ ភេទោ មណិ ភេទោ នាម ជនបទោ។

៥. លទ្ធាន សត្ត វណ្ណមន្តលញ្ច, មានណ្ឌិនា សុមនក្ខដសិលុច្ចយេន;
ឧស្សាបិតា វិជយកេតុមត្ថលីកេវ,
សុន្ទោរុវាលុកនទី យមលង្ករោតិ។

៦. លង្កាយ យក្ខកណនីហរណោ ជិនស្ស,
ចម្មាសនុក្កនហុនាសនផស្សទាហា;
សំសាររក្ខសវបុព្វវពុព្វលំច,
យស្មី វិហាតិ មហិយង្គណ ចូបរាជោ។

៧. សទាមហោយាយ មហាបកាយ,
បាសីយបាណាយ សមោសដានំ;
សមុច្ចយោ សារទវាវិទានំ,
នូនំ គតោ ថាវចូបរូបំ។

៨. តស្សាបកាយ វិមលម្ពុនិ ទិស្សមាន,
មាលោលវិចិត្រលំ បដិពិម្ពរូបំ;
ភោគេហិ វេរិយ និជំ ភវនំ ផណីហិ,
បុជត្ថិកេហិ វិយ រាជតិ នីយមានំ។

៩. តស្ស មហិយង្គណ មហា វិហារស្ស បរិយន្តតាមកេ សេលាភយោ នាម ខត្តិយោ បដិវសន្តោ បុត្តំ
បដិលភិក្ខា អង្គលក្ខណបាបកានំ ទស្សេសិ តេ តស្ស កុមារស្ស អង្គលក្ខណានិ ឱលោកេត្វា “អយំ កុមារោ
ខមកសត្តោ នហោតិ។ ធម្មបុព្វលក្ខណសម្បន្នោ, សកលម្បិ សិហឡទីបំ ឯកច្ឆត្តំ កវិក្ខា មហន្តមហន្តានិ
អច្ឆរិយព្ពតានិ មហាវិចរិតានិ ទស្សេស្សតី”តិ វ្យាករិស្ស។

១០. តតោ សេលាភយ ខត្តិយោ បុត្តស្ស អភិសេកាទិសម្បត្តិ សុត្វា កោដិប្បត្តបមោទបរវសោបិ តស្មី
កាលេ អនុរាជបុរេ រដ្ឋំ ការយតា “វោហារតិស្សមហារាជតោ កទាចិ កេចិ ឧបទ្ធពោ ជាយិស្សតីតិ។
ជាតបរិសង្កោតំ កុមារមាទាយ មហិយង្គណមហាវិហារេ ពោធិ អង្គណេ បរិត្តក្កេ សន្និបតិស្ស នណ្ឌមហាថេរេប
មុខស្ស មហាភិក្ខុសង្ឃស្ស មជ្ឈេ និបដ្ឋាបេត្វា “ឯសោ មេ ភន្តេ កុមារោ មហាសង្ឃស្ស ច មហា ពោធិបាទស្ស

ច សរណំ គច្ចតិ តំ សព្វេបិ ភទន្តា រក្ខន្ត សង្ឃពោធិ នាមកោ ចាយំ ហោតុ”តិ មហាសង្ឃស្ស ច ពោធិ ទេវតាយ ច និយ្យាទេត្វា បដិជគ្គន្តោ កុមារស្ស សត្តវស្សិក កាលេ កាលមកាសិ។

១១. អថ មាតុលោ នណ្ឌមហាថេរោ កុមារកំ វិហារមាទេត្វា បដិជគ្គន្តោ ភេបិដកំ ពុទ្ធវចនំ ឧត្តណ្ណាបេត្វា ពាហិរសត្តេសុ ច បរមកោចិនំ កាលេសិ។ សង្ឃពោធិកុមារោបិ កតាធិការត្តា តិក្ខុបញ្ញត្តា ច ញ្ញាណវិញ្ញាណ សម្បន្នោ ហុត្វា វេយ្យាក្កោ លោកស្ស លោចនេហិនិបិយមាទាយ រូបសម្បត្តិយា សវញ្ញលិបុដេហិ អស្សាទិយ មានសទាចារគុណ សម្បត្តិយា ច បត្ថ ដ យសោយោសោ អហោសិ។

១២. កិមិហ ពហុនា?- កាទម្ពិនី កទម្ពកោ សិនិទ្ធនីលាយគគុណំធម្មិល្អកលាបេ, បរិបុណ្ណហរិណង្គ មណ្ឌលកោ ហិលាទករបសាទសោម្ពគុណំ មុខមណ្ឌលេ ចាមិករិបិជរកម្ពុរកោ មេទុរោទារពណ្ណរកាវ គីវាវយវេ, កល្យាណសិលុច្ឆយកោ សំហត វិលាសំ ឧរត្ថលេ, សុរសាធិសាខកោ បិរោយគលលិត្យុបំ កាមទានបទានទ្វ ពាហុយុគឡេ, សមទគណ្ឌសិន្ធរកោ គមនលីន្ទ្រំ ករាការទ្វ ហត្ថិយុគឡេ, ចារុតរថុចិរោចមានចាមិករមុកុរកោ តទាការំ សជាណុមណ្ឌលេ ជង្គយុគឡេ, និច្ចា សិនកមលា កមលកោ រត្តកោមឡទលសិវំ ចរណយុគឡេ អាទាយ យោជយតា បារមិតាធម្មសិប្បិតា និម្មិតស្ស បរមទស្សនីយក្យុបវិលាសស្ស តស្ស អត្តភាវស្ស សំវណ្ណនា គន្ថការវាហរហតិ។

១៣. ទេហេ សុលក្ខណយុតេ នវយោព្ពនខ្មៀ, តស្សជ្ឈលេ ច បសមាហរណោទយេន;
កា វណ្ណនា កមលរូបិនិ ជាត្យុបេ,
លោកុត្តរំ បរិមលំ បរិតោ វហន្តេ។

១៤. ទោសារយោ ហទយទុក្ខបុរេ វិជិត្វា,
តត្ថាភិសិច្ច សុហនំ វិយ ធម្មភូបំ;
អត្ថានុសាសនិមិមស្ស វនំ គិរាយ,
តត្ថប្បវត្តយិ សុធិ និជកាយកម្មំ។

ឥតិ រាជកុមារុប្បត្តិ បរិច្ឆេទោ បបមោ។

១៥. អថេកទា មាតុលមហាថេរោ វេយ្យាក្កំ សិរិសង្ឃពោធិ កុមារំ ធម្មសវនាវសានេ អាមន្តេត្វា ឯវមាហ,
“កុមារ! មហាភាគធម្ម! ឥទានិ ភូមសិ អធិតសុគតាគមោ, វិទិតសកល ពាហិរសត្តោ។ ចតុព្ពិធបណ្ឌិត្វ កោដិប្បត្តោ, តថាបិ អភិមានធនេ ខត្តិយកុលេ ជាតិ, សព្ពបត្តរាបិតា យោព្ពនវិលាសេន សមលង្កតំ សរិ, អប្បដិមា រូបសិរិ, អមានុសំ ពលញ្ចេតិ មហតិយ ពលវនល្អ បរម្យរា’សព្វាអវិនយាន មេកេកម្មិ តេសមាយតនំ កិមុត សមវាយោ?” យេកុយ្យេន សត្ថសលិល វិគ្គាលនាតិ និម្មលាបិ កាលុសិយមុបយានិ ពុទ្ធិ, អនុជ្ឈិតធរលតាបិ សរាគាឯវ ភវតិ នវយោព្ពនគព្ពិតានំ ទិដ្ឋិ, អបហរតិ ច វាតមណ្ឌលិ កេវ សុក្ខបណ្ណំ ឧពកុតរដោ ភត្តិ អតិទូរមត្តនោ ឥច្ឆាយ យោព្ពនសមយេ បុរិសំ បកតិ។ ឥព្រ្មិយភវិណភាវិនី សត្តមតិទុរន្តាយ មុបភោគមិកគណហិកា តស្មា អយមេវានស្សាទិក វិសយ វសស្ស តេ កាលោ គុរុបទេសស្ស។ មទនសវប្បការជជ្ជវិកេ ហទយេ ជលមិវ គលតិ គ្យុនមនុស្សានំ អការណំធរតិ ទុប្បកតិ នោ កុលំវា សុតំ វា មនយស្ស វណ្ណេប្បករោនទហតិ កី ទហនោ? គីវាបសមហេតុនាបិ នាតិវណ្ណតរោ ភវតិ វេធានឡោ សលិលេន, តស្មា តាឡុតរ មនុសាសិតព្ពាសិ។

១៦. អបគតមលេ ហិ មនសិ ឯលិកមណិម្ហិ វិយ រជនិករមយុខាបវិសន្តិ, សុខមុបទេសគុណា, គុរុវចនមមលម្ហិ សលិលមិវ មហន្តំ ជានិមុបជនយតិ សវនហតំ សុលមិវ អភព្ពស្ស, ភព្ពស្សកុ ករិនោ វិយ សព្វាភរណមាននសោភាសមុទយមធិកតរ មុបវហតិ, អនាទិនិទ្ធវ គណ្ណកសាយិកិព្រ្មិយានុចរញ្ជិ ចិត្តំ នាវហតិ កន្ទាមានត្ថំ, តស្មា រាជ កុមារានញ យតិនញ សតិពលេន ឥព្រ្មិយវិជយោ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកម្ហិលំ កល្យាណ ជាតមុបជនយតិ, ឥព្រ្មិយវិជយោ ច សម្បវតិ គុរុវត្ថោបសេវាយ គព្ពវនមវិរាជេត្វា បដិបដ្ឋតោ, តស្មា តយា អាបាណបរិយន្តំ វត្ថុត្តយសរណបរាយណតា ន បហាតញ្ច។

ន រាគាបស្មារវិពោធនំ វិសយទានសលិល សំសេវនំ កាតព្វំ, បស្សត្វ ហិ កល្យាណភិនិវេសិ ចត្តព្រ្មិយលាឡុន បរវសស្ស សលភស្ស សមុជ្ឈលិក ទីបសិខាបតនំ សោតិព្រ្មិយ សុខានុយុត្តស្ស តរុណ ហរិណស្ស ឧសុ បាតសម្ពុធិកវនំ យាណិព្រ្មិយ បរវសស្ស មធុករស្ស មទវរណកណ្ណកាលភន្នំ វេសិព្រ្មិយតប្បណ្យសនិនោ បុថុលោមស្ស ពលិសាយាសវ្យសនំ ជស្សីព្រ្មិយានុភវនលាលសស្សមតង្គជស្សវាវិណិ ពណ្ណនាបាយំ ឥមេហិ

ឥឡូវយើង មិនមែន ឯកស្វយ័ត ក្រោយនោះ សុទ្ធតែ បញ្ចេញ, វិស័យសាសនាមុនស្រោច បង្កើត មហន្ត ទុក្ខជាតិ
ក្នុងមុខបណ្តាញ? ឥឡូវ ច សុភាសិតានី បង្កើត អនុក្ខណ៍ វិចិត្រណា។

១៧. នាគារិក សុខមុនិក្ខតិ កិញ្ចិ ជីវេ,
ជានាគី ទេហបដិជគ្គនមត្ថតោវ;
សំសេរតោបិ យុវតី រតិមោហិតស្ស,
កណ្តុយនេ វិយ ពនស្ស សុខាភិមាណោ។

១៨. កោ សេវេយ្យ បរំ បោសោ អរមាសំ សហេយ្យវ,
ន វេ កលក្ខនិកឡំ យទិ ទុក្ខនិពណ្ណនំ។

១៩. អាកឡមាណា ចិសិខា ស្និបំ,
បរម្មខាយេវ សទា បរត្តា;
ទូរម្យី កច្ឆន្តិ គុណំ វិហាយ,
បរត្តនំ តានិសមេវ ចិន។

២០. អសន្តតំ តា បុរិសម្បិ អន្តោ,
ករោន្តិ អាទាយកតាវ ភិក្ខុ;
នេត្តិ សវន្តិ វិយ ហណ្ឌាភិ,
ទសាសុ សញ្ញាសុ ច សង្កនីយា។

២១. អន្តោរុទ្ធា ពហិទ្ធាបិ និស្សាសា វិយ នាវិយោ,
ករោន្តិ នាសមេវស្ស កោធិមាតាសុ វិស្សសោ។

២២. មានស បាបសំនិទ្ធី អបាយា វិវេដា ននា,
សមន្តា បាបមិត្តាវ មោក្ខោ សព្វភយាកថំ។

២៣. អបិ ច ហនយតុកោដរ កុដិវេ កោធិ កុណ្ឌលីន កទាចិ ពហិ កាតព្វោ។ អបិ តុ'តិកិក្ខាមន្តេន
អចិប្បណ្ឌន្តំ ឧបនេតព្វោ។

២៤. សតំ តិកិក្ខាករចេ វិគុណ្ឌិតា,
សិយំ ទុរលាបខតា ខលានំ;
សភាបសំសាកុសុមត្ថ មេតា,
និពជ្ឈវេ តា គុណ មាលិកាយ។

២៥. លោកាធិបច្ចំ វិបុលេធនេ ច,
មនោនុក្ខលេ គនយេ ច ទារេ;
លទ្ធាបិ យាយេតិ ន ជាតុ តិកតី,
ពាធជេតុ សាតំ ន បបញ្ច តណ្ហា។

២៦. វណ្ណប្បសាទា យស្សា សុខាវ,
ធនា ច ហាយន្តប ជីវិតាច;
យេនាភិភូតាវិបុនេវ សត្តា,
ទោសត្តិ សោ តេ ហនយំ ជហាតុ។

២៧. ខេទោ វិបត្តិសុ បដិកិរយា ន,
តស្មា ន ទិនប្ប កតី ភជេយ្យ;
បញ្ញានុយាតំ វិវិយំ វទន្តិ,
សព្វត្ថ សិទ្ធិគុហណគុហណំ។

២៨. វ្យាបារា សព្វភូតានំ សុខត្ថាយ វិជីយវេ;
សុខញ្ច ន វិនា ធម្មំ តស្មា ធម្មបរោ ភវា'តិ។

២៩. ឯវមាទិកំ សប្បវិសនីតិបថំ អាទិសន្តោ មហាថេរេ ភេន កល្យាណធម្មេន អសោគព្ភតានាទរិយ រចិត្តកុក្ខដិក មុខេន វា ទិសាចិត្តិក្ខត្តចក្កនា ច អហង្ការបរវសេន គជនីមិលិតមុញ្ញាយតា វា អត្តនោ បញ្ញាធិក្ខេបមិវច អចិន្តយតា ចុឡាវិនិហិតកោមឡញ្ញលិបុដេន គន្ធិន្នេន, តប្បោណេន សិរសា ច បីតិ សមុទិត សាធុរាទរិកសិតកបោលេនមុខេន ច។ សកលាវយវចិត្តដរោមញ្ច កញ្ញកិភេន ទេហេន ច ភូមិយំ និបជ្ជិត្វា ទីយប្បមាណ បមាណ មារត្តាមគ្គដលលាភតោរិយ វិសិដ្ឋតំ បមុទិតមារិកតមាសិ។

ឥតិ អនុសាសន បរិច្ឆេទោ ទុតិយោ។

៣០. តតោ បដ្ឋាយ យថាវុត្តបដិបទំ អរិរាជេត្វា សមាររណេន សន្តដ្ឋោ តស្ស សង្ឃពោធិ សមញ្ញំ គោបេតុកាមោ មាតុលមហាថេរោ ធម្មិកោតិ វោហារំ បដ្ឋបេសិ។

៣១. លក្ខណបាបកានំ រចនំ សទ្ធមន្តោ ភាគិនេយ្យំ បព្ពជិតុកាមម្យិ អបញ្ញាជេត្វា “ឥធ វាសតោ អនុរាជបុរេ វាសោយេវ កុមារស្ស យោគត្ថេមារហោ, បុញ្ញន្ស្សបេន ជាយមានស្ស វិបាកស្ស ច ហានំ ហោតិ, មហាចេតិយស្ស វុត្តបដិវត្តសមាចរណេនច មហន្តោ បុញ្ញក្ខណ្ឌោ សម្បជិស្សតិ” តិ មញ្ញមាទោ តំ កុមារមាទាយ គច្ឆន្តោ អនុរាជបុរំ គន្តកាមោ និក្ខមិ។ សង្ឃតិស្សោគោហភយោតិ ច លម្ពកណ្ណា រាជ កុមារា អបរេបិ ទុចេ តស្ស បំសុគីឡនតោ បដ្ឋាយ សហាយាភេន កុមារេន សទ្ធិ និក្ខមីសុ តេ តយោ កុមារេ អាទាយ គច្ឆន្តោ មហាថេរោ បុរេតរមេវ អនុរាជបុរំ បារិសិ។ មហាថេរមនុគច្ឆន្តេសុ តេសុ កុមារេសុ ជេដ្ឋោ សង្ឃតិស្សោ មជ្ឈិមោ សង្ឃពោធិ កនិដ្ឋោ គោហភយោតិ តេ ថេរំ បច្ឆតោ អនុគច្ឆន្តោ តយោបិ បដិបាទិ យា តិស្សវាបិយា សេតុមគ្គកេន គច្ឆន្តិ។

៣២. តត្ថ សេតុសាលាយ និសិន្នោ កោចិ អណ្ណេវិចក្ខណោ តេសំ តិណ្ណន្តំ កុមារានំ បទវិញ្ញាសន្តំ សុត្វា លក្ខណានុសារេន ឧបបរិក្ខិបិត្វា “ឯតេ តយោបិ សិហឡទិបេ បថវិស្សា ភវិស្សន្តិ” តិ តត្ថ និសិន្នានំ វ្យាកាសិ។ តំរចនំ បច្ឆា គច្ឆន្តោ គោហភយោ សុត្វា ឥតរេសំ គច្ឆន្តានំ អនិវេទយិត្វា បច្ឆាគម្ម “កតមោ ចិរំ រដ្ឋំ កាលេស្សតិ? ចំសន្តិគិញ្ច ករោតិ” តិ។ បុច្ឆិត្វា បច្ឆិមោតិ វុត្តេ ហដ្ឋបហដ្ឋោ ឧទគ្គទគ្គោ សិយតំ អាគម្ម តេហិ សទ្ធិ គច្ឆន្តោ តិខិណ មន្តិតាយ គម្ពីរការតោ ច កញ្ជិ អជានាបេត្វា អន្តោបុរំ បារិសិ។ តេ តយោបិ បតិរូបេ និវាសេ វាសំ កណ្តិសុ។

៣៣. អថ កនិដ្ឋោ “ឯតេ ទ្វេបិ អប្បយុកត្តា រដ្ឋេ បតិដ្ឋិតាបិ ន ចិរំ ជីវន្តិ កិរ អហមេវ តេសំ រដ្ឋំ ទុបេស្សមិ” តិ គទន្ស្សបេន ឧបាយេនបដិដ្ឋន្តោ តេសំ រដ្ឋលកាយ ឧបាយំ ទស្សេន្តោ អភិណ្ឌំ មត្តេតិ។ ជេដ្ឋោបិ តស្មិ អតិបិយាសមាទោ តេនោបទិដ្ឋមេវ សមាចរន្តោរាជានំ ទិស្វា លទ្ធិ សម្មាទោ សព្វេសុ រាជ កិច្ចេសុ បុព្ពង្គមោ ហុត្វា ន ចិរេស្សេវ រាជវល្លភោ អហោសិ? តស្មិ កាលេ រដ្ឋំ កាលេន្តោ វិជយ រាជា នាម ខត្តិយោ តស្មិ បសន្តោ សព្វេសុ រាជកិច្ចេសុ តមមេវ បធានភូតំ កត្វា សេនាបតិ អកាសិ។

៣៤. ធម្មិកោ បន រដ្ឋេន អនត្ថិកតាយ រដ្ឋលកាយ ចិត្តម្យិ អនុប្បាទេត្វា កេរលំ មហាថេរស្ស អនុ សាសនមត្តេនេវ រាជុបដ្ឋានវេលាយំ អនុចរណមគ្គមាចរន្តោ រាជគេហំ បរិសិទ្ធា តតោ តេហិ សទ្ធិ និក្ខម្ម សាយំ មហា ថេរស្ស វិហារេយេវ វសន្តោ អត្តនោ ធម្មិកានុដ្ឋានំ អហាបេត្វា មហាចេតិយោ បដ្ឋានគិលានុបដ្ឋានាទិកំ អនវដ្ឋ ធម្មចរន្តោ កាលំ វិគិនាមេតិ។

តទា សង្ឃតិស្សោ សកលរដ្ឋញ្ច បុរញ្ច អត្តនោហត្ថគតំ កត្វា ឯកស្មិ ទិនេ លទ្ធាកាសោ រាជានំ អន្តោភវនេយេវ គោហភយេន មារាបេត្វា សយំ រដ្ឋេ បតិដ្ឋតិ។

ឥតិ អនុរាជបុរ្យវេសបរិច្ឆេទោ ឥតិយោ។

៣៥. អថ គោហភយោ ធម្មិកំ អនិច្ចាមានម្យិ សេនាបតិដ្ឋានេ បបេត្វា អាយតី អបេក្ខមាទោ សយំ ភណ្ឌាការិកោ អហោសិ។ អថ សង្ឃតិស្សោ រាជា ពហុំ បុញ្ញ អបុញ្ញ បសវន្តោ ជម្ពុផលបាកកាលេ សសេនោ សាមថ្លោ សភោរោជោ អភិណ្ឌំ បាចិន ទេសំ គន្ធា ជម្ពុផលានិ ខាទតិ។ រញ្ជោ យេកុយ្យេន គមនា គមនេន ឧបទ្គតា រដ្ឋវាសិនោ រាជុបភោការហេសុ ជម្ពុផលេសុ វិសំ យោជេសុ។ អថ សោ សង្ឃតិស្សោ រាជា ភេន វិសេន តត្ថេវ កាលមកាសិ។

៣៦. អថ គោហកយោ អណ្ណវិចក្ខណស្ស វចនំ អនុស្សនោ អនុក្កមេន វជ្ជំ ទាបេត្វា បច្ឆា អហំ សុប្បតិដ្ឋោ ភវិស្សាមិ'តិ មញ្ញមា នោ សាមច្ឆោ សសេនោ សង្ឃពោជិកុមារំ វជ្ជេន និមន្តេសិ។ សោ តេមិយ មហា ពោជិសក្កេន ទិដ្ឋាទីនវត្តា វជ្ជសុខាបរិច្ឆាតានុភូតំ មហន្តំ ទុក្ខជាលំ អនុស្សវិទ្ធា បុនប្ប្បនំ យាចិយមា នោបិ បដិក្ខិបិយេវ អភយោ តាមនីគមរាជធានីសុ សព្ពេបិ មនុស្សេ សន្និបាតេត្វា តេហិ សទ្ធិ នានាប្បការំ យាច មា នោបិ សម្បដិច្ចាបេតុំ នាសត្ថិ។ អថ សព្ពេបិ វជ្ជវាសិនោ សាមច្ឆាមហាវិហារំ គន្ធា មហា សង្ឃំ សន្និបាតេត្វា សង្ឃ មជ្ឈេ សង្ឃពោជិកុមារោ មហា សង្ឃំ ភូមិយំ និបជ្ជ នមស្សិត្វា លទ្ធាកាសោ ឯកមន្តំ និសិទិត្វា ឯវ វត្តមារភី។

៣៧. អយញ្ញំ រាជលក្ខិនាម យថា យថា ទិប្បតេ, តថា តថា កប្បវទីបសិខេវ កដ្ឋិលំមលិនមេវ កម្មជាតំ កេរលមុត្តមភី។ តថាហិ អយំ សំវធនវាជារា គណ្ណវិសេស្តិនំ, នេនាទ មជ្ជភិគិកា អយំ ឥណ្ឌិយមិគានំ, បរា មាសធុមលេខា សុចរិត ចិត្តកម្មស្ស វិញ្ញមសេយ្យា មោហនិទ្ទានំ តិមិរុត្តតិ បញ្ញាទិដ្ឋិនំ, បុរស្សបតាកា អវិនយ មហាសេនាយ, ឧប្បត្តិនិទ្ធនា កោធអេត កុម្មិលានំ, អាបាទភូមិ មិច្ឆាទិដ្ឋិវនំ។ សីតិ សាលា ឥស្សរិយ វិការ នាដកានំ អាវាសទវិទោសាសិវិសានំ, ឧស្សារណវេត្តលតា សប្បវិសវាហារានំ, អកាលជទាគមោ សុចរិត ហំសានំ, បត្តាវនា កបដនាដកានំ, កទលិកា កាមករិនោ វជ្ជវាលា សាធុការស្ស, រាហុមុខំ ធម្មចណ្ឌ មណ្ឌលស្ស, នហិ តំ បស្សាមិ យោហិ អបរិចិត្តាយាបិ ឯតាយ និព្វរមុបគុណោ ន វិប្បលទ្ធា, អបិច, អភិសេកសមយេ រាជញ្ញានំ មង្គលកលសជលេហិ វិយ វិក្ខាលនមុបយាតិ ទក្ខិញ្ញំ អត្តិហុតតធុមេនេវ មលិនីភវតិ ហទយំ បុរោហិត កុសត្ត សមជ្ជតេន វិយ អបនិយតេ តិគិត្វា, ឧណ្ហិស បដ្ឋ ពណ្ណនេន វិយ ឆាទីយតិ ជរាគមទស្សនំ, អាគបត្ត មណ្ឌលេន វិយ តិរោកវិយតិ បរលោកាបេក្ខណំ, ចាមរបរនេន វិយ ទុរមុន្ទយតេ សច្ចាទិតា វេត្តលតាប្បហារេន វិយ ទុរមបយន្តិ សក្កណា ឯកេ វជ្ជសិរិមទិរា មទមត្តា សកត្ត និច្ចាទនបរេហិ ជនបិសិកាយាសតិដ្ឋេហិ សហានលីនីពកេហិ ទូតំ វិនោទនន្តិ, បរទារាភិគមនំ វិទ្យាតិ, មីគវន បរិស្សមោតិ, សុរាបាទំ វិលាសោតិ, និច្ចប្បមត្តកា, សុរាវោតិ សទារប្បិច្ចាតំ អរ្យសនីតានិ, គុរុ វចនាវជីរណំ អបរាប្បនេយត្តមិទិ អជិតហច្ចតំ សុខោបសេវត្តមិទិ, នច្ចតីត គណាកានុសត្តិ រសិកតេហិ បរិភវសហត្ថំ ខមេតិ, សេវិការំ បណ្ឌិច្ចាមិទិ វណ្ណជន នវចនំ យសេយោសោតិ គរលតា ឧស្សាហោតិ។ អ វិសេសញ្ញត្តំ អបក្ខបាតិក្ខមិទិ? ឯវ ទោសគណម្បិ គុណបក្ខេ អដ្ឋារោបយន្តេហិ សយម្បិ អន្តោ ហ សន្តេហិ បការណកុសលេហិ ធុត្តេហិ អមានុសោចិតាហិ ថោមា នាហិ បតាវិយមា នា, ចិត្តមទមត្ត ចិត្តា និច្ចេត ន តាយ តថេតិ អត្តនិ អដ្ឋារោបយន្តា អលិកាភិមាទំ មច្ចធម្មសមា នាបិ ទិព្វំ សាវតិណ្ឌមិវ អមានុសមិវ អត្តាន មញ្ញមា នា អាវធនិព្វោចិតកិរយានុ ភាវា សព្ពជនោ បភសនីយ ភាវមុបយន្តិ។ អត្ត មិលម្ពនញ្ច អនុ ជីវជនេន ករិយមាទំ អភិនណ្ឌន្តិ។

៣៨. មានសា ទេវតាដ្ឋារោបណប្បការណ សម្ភូត សម្ភារនោ បហតញ្ច អន្តោ បរិដ្ឋ អបរាគុជយុតំ វិយ អត្តនោ ពាហុយុតំ សម្ភារយន្តិ។ តចន្តរិត លោចនំសកលលាដ មាសំកន្តិ, អលិកសម្ភារនាភិមានភរិតា ន នមស្សន្តិ ទេវតាយោ ន បូជយន្តិ សមណ ព្រាហ្មណេ ន មានយន្តិ មាននីយេ, ន ឧបតិដ្ឋន្តិ គុរុទស្សនេបិ អនត្តកាយា សាន្តរិត, វិសយោ បភោគសុខាតិ អបហសន្តិ យតិនោ? ជរាភិ ភវបលបិមិទិ ន សុណន្តិ វុទ្ធជនុ បទេសំ, អត្តនោ បញ្ញា បរិភវោតិ ឧសុសន្តិ សចិវោ បហេសស្ស, កុញ្ញន្តិ ឯកន្ត ហិតវាទិនំ ឯវមាទិនា កាកណេន ពហុន្តំ ទោសានំ មាករ ភូតំវជ្ជិវិករំ អយំ ន ឥច្ចាមិ'តិ អវោច។

៣៩. អថ មហាជនេន សាទរ មជ្ឈេសិកោ មហាសង្ឃោ កុមារភិមុខោ ហុត្វា “មហាភាគធម្មយុ! ថនចុចុកេ លក្ខិតាជលុក តិក្ខខសនេនតត្ថ វេទនុប្បាទយន្តិ លោហិតមេវ អាកឡតិ, ទារកោ បន កោមលេន មុខបុដេនមាតុ សុខសញ្ញំ ឧប្បាទយន្តោ ខីរមេវ អវ្កេតិ។

៤០. ឯវមេវ វជ្ជវិករំ បក្កោ អជីរោ ពាលោ ពហុ អបុញ្ញមេវ សញ្ញិណានិ, មេធាវិ ជិរុបុរិសោ បន អាយុ សង្ខារស្ស ទុក្ខលក្ខញ្ច ជនសញ្ញយស្ស និស្សារត្តញ្ច បញ្ញាយ ឧប បរិក្ខិត្វា ទស កុសលកម្មានិ បូរេន្តោ តាទិសេន មហតា ភោគក្ខណ្ឌេន មហន្តំ កុសលរាសិ ឧបចិណាតិ, ភូមសិកតាធិ កាវោ មហាសត្តធុរណ្ណោ, ឯតាទិសំ បុញ្ញាយតនដ្ឋានំ លទ្ធា ធម្មេន សមេន លោកំ បរិបាលេន្តោ សុគតសាសនំ បក្កណ្ណេន្តោ ទានបារមីកោដិប្បត្តំ កត្វា បច្ឆា អភិនិក្ខមណញ្ច ករោន្តោ ពោជិបក្ខិយធម្មេ បរិបាចេហិ”តិ អនុសាសិ។

៤១. អថ សោ មហាជ្ឈាសយោ បុរិសវរោ មហាសង្ឃស្ស អនុសាសនី មទ្ធិតុ មសមណោ អជិរាសេសិ។ អនន្តរញ្ច មហាជនកាយោ សង្ឃស្ស អនុញ្ញាយ សកលំ សិលទីបំ ឯកច្ចត្តំ កត្វា អភិសិញ្ញិយ ធម្មិក សិរិសង្ឃ ពោជិរាជាតិ វោហារំ បដ្ឋបេសិ គោហកយញ្ច សេនាបតិដ្ឋានេ បេសិ។

៤២. ទាន់ អទា ធារយី និច្ចសីលំ,
រហី តិគិក្ខុ ភជិ អប្បមាទ៍;
បដា ហិតជ្ឈាសយ សោម្បុរោ,
ធម្មោ ច សោ វិគ្គភវា វិរោចី។

៤៣. វិញ្ញាយ លោកស្ស ហិ សោ សភារំ,
បធានវត្តានុ គតិប្បធានំ;
និធាតុកាមោ ជន្តាសុ ធម្មំ,
សយម្យី ធម្មា វរណម្ហិ សត្តោ។

គតិ រជ្ជាភិសេក បរិច្ឆេទោ ចតុត្ថោ។

៤៤. សោ រាជា មហា វិហារេ មហាគ្ស មហាវិសាលំ សលាកក្កំ ការាបេត្វា អនេកសហស្សានំ ភិក្ខុនំ និច្ចំ
សលាក ភក្កំ បដ្ឋបេសិ។ មាតុលមហាថេរស្សំច សកនាម ធម្មេន មហន្តំ បរិវេណ វិហារំ ការាបេត្វា អនេកេហិ
កហ្វិយភណ្ឌេហិ សទ្ធិ សបរិវារ វេណា កានី តាមក្ខេត្តានី សងសបរិភោគារហានី កត្វា ទាបេសិ សត្តមេវ និសីទ
កាលេ រហោគតោ មហាពោធិសត្តស្ស ទុក្ខរចរិតានី សល្លក្ខេត្តោ តាទិសាបទានំ អត្តនិ សម្មាទេតុមាសីសិ។
តថា ហិ

៤៥. ទេហីតិ វត្តមសុកំ គទិកោត្ថិកេហិ,
នាលំ កថេតុម្ហ នត្ថិ ន ទេមិបាតិ;
ចិត្តេ មហាកុណាយ បហដាវកាសារំ,
ទុរុជតាម វិយ តស្ស ភវត្ត តណ្ហា។

ឯវមម្ហាកំ ពោធិសត្តស្ស វិយ ពាហិរ វត្តបរិច្ឆាគមហុស្សវោ កទា មេ ភវិស្សតិគី ច,

៤៦. អានីយតេ និសិត សត្តនិបាតនេន,
និក្ខុឡតេ ច មហុ ទាន្តវាយរក្សា;
ឯវំ បុនប្បន គតាគតវេគខិន្ទំ,
ទុក្ខំ ន តស្ស ហទយំ វត បិឡយិត្ថុ។

ឯវំ ភិរស្ស មហាសត្តស្ស មំស លោហិតាទិ អជ្ឈត្តិកវត្តទានសមយេ ទុក្ខវេទនា មនំ ន សម្ពាធនិ។ មមាបិ
ឡទិសំ អជ្ឈត្តិក ទានមហាមង្គលំ កទា ភវិស្សតិគី ច។

៤៧. សោ សំខបាលភូជគោ វិសវេគវាបិ,
សីលស្ស ភេទនភយេន អកុប្បមាទោ;
តច្ចំ សទេហហរវាភិជនេ ទយាយ,
គន្តំ សយំ អបទតាយ សុសោចន្ទនំ។

ឯវំ សីល រក្ខនាបទានសិរី កទា វិណ្ឌមីតិ ច,

៤៨. បិវេយ្យ ថញ្ញំ អមតញ្ច ពាលោ,
វុទ្ធិ គតោ សោវ ជិតុច្ឆិកេ តំ;
ស ជាតុ ឯវំ អនុក្ខយ រដ្ឋំ,
ញ្ញាណស្ស បាកេ សគតំ ជហាតិ។

ឯវំ មយាបិ អចិរស្សេវ អវស្សំ អភិនិក្ខមនំ កាតព្ពន្ធិ ច,

៤៩. សោ សេនកោ ទ្វិជបសិព្ពកសាយិសប្បំ,
អញ្ញាសិ ទោសកលុសាយ ធិយាព្ពតំតំ;
កា វណ្ណនាស្ស ខលុ ទោសវិនិក្កតាយ,
សព្ពញ្ញតាយ ទសបារមិសាធិតាយ។

ឯវំវិធា កល្យានញ្ញាណសម្បត្តិ កទា មេ សមិជ្ឈិស្សតិគី ច,

៥០. វាលេន សោ កិសកលណ្ណកជាតិយម្បិ,
ខស្សិញ្ចីកុំ សលិលមុស្សហិ សាគរស្ស;
តំ មុទ្ធតាយ ន ភវេ មតិយា មហន្សា,
សម្បាទនាយ ភិមគស្ស សមត្ថតាយ។

ឯវំ វិធាយ វិរិយបារមិយា កទា ភាជនំ ភវិស្សាមិគិ ច

៥១. កលាពុរាជេន ហិ ខន្តិវាទិ,
វធំ វិធាយាបិ អភិគ្គកេន;
ហតេ បទេនោរសិ ខន្តិសោធនេ,
សោ ក្នុងសណ្ឋិត្តហណំ ពុពោធា។

ឯវំ វិធាយ ខត្តិបារមិយា អគ្គានំ កទា អលំភវិស្សាមិគិ ច

៥២. មិច្ឆាភិយោគំ ន សហិសុ តស្ស,
រាមាភិធានស្សបិ បាទុកាយោ;
សច្ចញ្ញយា នាញ្ញមភាសិជីរោ,
សោ សច្ចសណ្ឋោ ចតុសច្ចវាទី។

អហម្បិ វ្លាទិសេន សច្ចបារមិតាពលេន សព្ពលោកស្ស ចតុ សច្ចាវ ពោធន សមត្តោ កទា ភវិស្សាមិគិ ច

៥៣. សោ មុគបក្ខ វិទិតោ សិរិភិរុកាយ,
មុកាទិកំ វគវិជី សមធិដ្ឋហិត្វា;
តំ តាទិស អនុភវំ អសហម្បិ ទុក្ខំ,
យាវាភិនិក្ខម្ភភេទិ អធិដ្ឋិតំនោ។

ឯវំ ម មាបិ អធិដ្ឋាន បារមិតាយ បារិបូរិ កទា ភវិស្សាមិគិ ច

៥៤. មេត្តានុភាវេន ស លោមហំសោ,
បេមាទុពទ្វេន សពិករោន្តោ;
សត្តេ សមត្តេបិ ច និច្ចវេរិ,
សន្ធិំ វិទ្ធក្កមភាសិ ជីរោ។

អហម្បិ ឯវំវិធាយ មេត្តាបារមិតាយ កោដិប្បត្តោ កទា ភវិស្សាមិគិ ច។

៥៥. សោ ឯករាជា វិទិតោ សមចិត្តតាយ,
មាឆាវមាន នករេសុ តុលាស្សបោ;
តោសញ្ញ រោសមនុបេច្ច ភជី ឧបេក្ខំ,
សព្ពត្ថ បីតិវិកតី ហតចេតនោវ។

ឯវំ អហម្បិ ឧបក្ខាបារមិតាយ កទា សព្ពសាធារណោភវិស្សាមិគិ ច និច្ចំ ចិន្តេសិ។

ឥតិ បារមិតាសីសន បរិច្ឆេទោ បញ្ចមោ។

៥៦. ឯវំមនវជ្ជធម្មេន វជ្ជំ ការេន្តេ តស្មិ កទាចិ កេនចិបជានំ អកុសល វិបាកេន-

ជបរ បិបរភារក្កន្តវង្កោរុជាណុ,
សជល ជលទ កុដាការយោរោកាយោ;
កុដិលកបិនទាហាកោដិសណ្ឋដ្ឋហណ្ណោ,
នវទីវសករក្ខោ រក្ខសោទិបមាគ។

៥៧. សោ តេសុ តេសុ តាមបរិយន្តេសុ និសីទតិ, យេ យេ មនុស្សា តមាគម្ម តំ រត្តក្ខមុទិក្ខន្តិ តេសំ អក្ខិនិ
រត្តានិ ភវន្តិ តំ ខណេយេវ រត្តក្ខមារកោ នាម ជរោកោ បាតុភវិត្វា មារេតិ។

៥៨. សោ យក្ខោ មគមតេ និរាសង្កេ ខាទតិ។ តំ យក្ខំ អនុស្សាបិ យេ យេ នរា តេនាគុរា តេ តេ បស្សន្តិ,
តេបិ សោ រោគោ អាវិសតិ។ ឯវំ ន ចិនោនវយក្ខកយេន រោគេន ច ជនបទោ វិលជនោ ជាតោ។

៥៩. រាជា តំ បវត្តិ សុត្វាមយិ វង្គំ ការេនេ បជានំ វង្គទិសស្ស ភយស្ស ឧប្បជ្ជន អននុច្ចរិកត្តិ មញ្ញមាណោ
គនហេវ អង្គក សិលំ ស្វាទិយិត្វា អត្តនា និច្ចំ កវិយមាណា និ ទសកុសលកម្មានិ អនុស្សវិត្វា អហំ ធម្មវិជយិ
ភវិស្សាមីតិ តំរក្ខតំ អាទិស្វា ន ឧដ្ឋហិស្សាមីតិ ទន្ធតរំ អធិដ្ឋាយ វាសកព្កេ សយិ។ តស្ស តេន អាចារ
ធម្មតេជេន រាជានុភារេន ច សោ រក្ខសោ សន្តត្តោ ឧត្តសិត្វា ខណម្បិ ហតំ អសហន្តោ អាកាសេនា គន្ធា
ពលវបច្ឆស សមយេ អន្តោកព្វំ បវិសិតុមសក្កោនោ ពាហិវេ បត្វា រញ្ជោ អត្តានំ ទស្សេសិ។ រញ្ជា ច កោសិត្វត្តិ
បុដ្ឋោ អាហា។ រក្ខត្តោ នាមាហំ រក្ខសោ ទុរជនបទេស្ថិបិតោ, អហំ ខណម្បិ ហតំ អសក្កោនោ តវានុភារេន
ពន្ធរិយហុត្វា ឥធានីតោ? ភាយាមិ ទេវ គវ ទស្សនន្តិ។”

៦០. អថ រាជា សយនតោ វុដ្ឋហិត្វា សីហបញ្ញវំ វិវិត្វា ឱលោកេត្វា អវេ! ធម្ម! ម្ម វិសយគតេ មនុស្សេ ក
ស្មា? ខាទយីតិ។ មហារាជ គវ វិសយេ មយា មារត្វា ឯកោបិ ខាទិតោ នត្ថិ, អបិគុមគកលេពរំ សោន
សីគាលាទីនំ សាធារណ ភក្ខក្ខតំ ខាទាមិ, ន មេ កោចិ អបរាជោ អត្ថិ, អត្ថិ ចេ រាជទណ្ឌោ មយិ វិជីយត្វា តិ វ
ត្វា បវេធមាណោ និច្ចលភារេន ហតំ អសក្កោនោ ភយវេគេន ជាតលោមហំសោ សានុនយមេវ មាហា។ “ទេវស្ស
វង្គចិតំ ជនធពញ្ញ សមិទ្ធិសម្បណ្ណំ ទេវស្ស ជន វស្សេន សម្បណ្ណមាណោ រថា មនុស្សា, ឥទានី យាចកាបិ ពហុតរា ន
ហោត្តិ, អហ មីទិសំ វង្គំ បត្វាបិ អលទ្ធភោចរោ អបរិបុណ្ណមនោរថោ ជតោ បិបាសិតោវ ហុត្វា ទីន ភារេន
ជីវិតំ កប្បេមិ, តថា វង្គទិសំ ភយំ បត្តោម្ហិ អភយំ មេ ទេហិ មហារាជា’តិ។

៦១. អថ រាជា តស្ស ទីនវចនំ សុត្វា កុណាយ កម្មិតហទយោ “មា ភាយិត្វំ រក្ខស! អភយំ តេ ទម្មិ ឥច្ឆិតំ
តេវទា”តិ អាហា។ ឯវំ រញ្ជោច រក្ខស្សច អញ្ញមញ្ញេហិ សទ្ធិ សល្លបន្ទានំ សទ្ធិ សុត្វា អន្តោកតា អនុចរា រាជានំ
បរិវារេសុំ, អថ កថានុកថាយ រក្ខសោ “អកតោ រញ្ជា សទ្ធិ សល្លបតី”តិ សុត្វា សព្កេ អមច្ចា ច នាករា ច សេនា
ច សន្និបតិក្វា រាជង្គណញ្ច រាជ ភវនញ្ច បូរេត្វា អរុណេ ឧត្តច្ឆន្តេ មហន្តំ កោលាហលមកំសុ។

៦២. អថ សោរក្ខសោ សន្និបតិកំចតុរង្គពលញ្ច អាយុធ ហត្ថំ អនេក សហស្សយោធពលញ្ច ទិស្វា
អតិវិយភីតោ ហតុញ្ច រញ្ជោ អាណត្តិពលេន គត្តញ្ច កិមបិ ភាណិតុញ្ច ន សក្កោតិ, រាជា តទវត្ថំ តំ ទិស្វា
លទ្ធាភយោសិ ឥមច្ឆិតំ តេ កថេហិ’តិ អាហ, ធម្មិកោ រាជា ន មេ កិញ្ចិ ភយំ ឧប្បាទេស្សតិ តិ ញត្វា រាជានមេវ
មាហ “ទេវោ ជានាតិយេវ សព្កេសំ សត្តានំ អាហរដ្ឋិតិកតំ, តថាហិ ឧទ្ធលោកវាសិនោ ទេវ សុធាភោជនេន
បីណិតា ជីវន្តិ, អធេ លោកវាសិនេ នាគា ភេកភោជនេន សុហិតា វសន្តិ មនុស្សា ឧដ្ឋកាទិនានាវិជេន អាហារ
ជាតេន បីណិតា ជីវន្តិ។ អម្ហាទិសា យក្ខ រក្ខសាទយោ បន មំសលោហិ សស្សាទតោ តុស្សន្តិ? តេស្វហ មញ្ញតរោ
ធាតេ ច បិបាសិតេ ច តាទិសំ កុណាបរាយណំ មហាបុរិសំ ទិស្វាបិ អបរិបុណ្ណមនោរោ មណ្ឌភាគធម្មោ
សោចាមិ”តិ អាហ។

៦៣. តនុត្ថមវោច “មគកលេពរានិ ខាទិត្វា វសាមិ”តិ សច្ចំ មហារាជ! មគសរីរី សុក្ខបណ្ណំ វិយ នីវសំ កី
មេតាយ ទុដ្ឋវិកាយ បសិទ ទេវ! វំ មេ ទេហិ នវ វិសយេចិត មនុស្សោ ឯកោ ជនបទោ គោចរត្ថាយ មេ ទីយតុ,
តត្ថ មនុស្សានំ អនបគតុណ្ណវេកំ ជីវុជិញ្ច ជីវមំ សញ្ញ ខាទិត្វា ចិវំ សុខេន ជីវិតុំ សក្កា’តិ អាហ។ អថ រាជា អ
វេបាបិម! រក្ខស! នាហំ បាណវធំ អនុជានិស្សាមិ ចជេតំ គវ តាហវិការន្តិ។ “តេនហិ ទីនេ ទីនេ ឯកំ
មនុស្សពលិទេហិ”តិ។ ជីវពលិមេកម្មិ ន ទេមីតិ វុត្តេ “សច្ច មេនំ មំទិសាន កប្ប វុត្តាបិ អវកេសិនោ ជាយន្តិកិ
ហា ហតោស្ថិ កិមហំ ករោមិ”តិ វិសាទ ទិន្នយនោ ទុម្ពខោ ទោមនស្សប្បក្កោ អប្បជិហានោ អដ្ឋាសិ។

៦៤. អថ តស្ស នវិណ្ឌស្ស កុណាក្វាយសិ តហិ ជាយមាណា មនោគស្ស វិវត្សា វ្យាកុលំ អកាសិ។ អថ រាជា ឯវំ
បរិវិតក្កេសិ។

៦៥. នានុស្សរាមិ វត យាចិតុ មាគគានំ,
ឥច្ឆាវិហាត បរិគាប ហតដ្ឋតីតិ;
ហេមន្ត និព្វហិមមារុត និស្សិរិក,
បង្កេរុកេហិ សទិសានិ មុខានិ ជាតុ។

៦៦. ឯកស្ស រក្ខស្ស បរេសំ ទុក្ខមា បាទយិតុំ ន កទាចិ សក្កា, អហញ្ច អដ្ឋត្ថិក ទានំ កទាទស្សាមិកិ
បត្តេមិ, តទិនំ បត្តកកាលំ ជាតំ, សក សរិស្ស អហមេវ ឥស្សរោ, មម មំសលោហិតេន ឯកំ សន្តប្បយាមីតិ

កត និច្ចយោ អមច្ចេ អាមន្តេត្វា ឯវមាហ។

៦៧. គមំ សរត្តំ បិយិតំ សរីរំ,
ធារេមិ លោកស្ស ហិតត្ថ មេវ;
អដ្ឋាតិថេយ្យត្ថ មុបេតិ តព្វេ,
អតោ បរំ កី បិយ មត្ថិ មយ្ហំ។

អមច្ចា ឯវមាហំសុ ឯកស្ស រក្ខស្ស អត្ថាយ សកល លោកំ អនាថិកត្ថ មិច្ឆតោ កោយំ ធម្ម មគ្គោ ទេវស្ស
អថ រាជា ឯវមាហ។

៦៨. និច្ចោ បហោកស្ស ធនស្ស បាបិ,
ន យាចកេ ទដ្ឋ មហំ លភាមិ;
ឯវំ វិធំ អត្ថិ ជនន្ត លទ្ធំ,
ន ទេវតា រាជនាយបិ សក្កា។

៦៩. អបេថ គុម្ពេ ន មេ ទានន្តរាយំ ករោថា'តិ អាហ។ អថ អមច្ចា យទិចាយំ និច្ចយោ អបរិច្ឆជនីយោ
អម្ពេសុ ឯកេក មេវ ទិនេ ទិនេ រក្ខស្ស ពលិកម្ពាយ ហោត្ថតិ អាហំសុ។ អថ រាជា “អហមេវ ជីវន្តោ ឯវំ នានាជា
និស្សាមិ”តិ សល្លកត្តំ សីយំ ឯត្ថ អានេហិតិ សំវិធិហិ។ អថ តត្ថ សមាគតា សព្ពេ ជនា តំ បរត្ថិ សុត្វា តស្ស
គុណេ អនុត្តា សោកេន កម្មមានា តហិ បតិដ្ឋិតេន បដិយេន អតិ កុទ្ធា វិសុំ វិសុំ ឯវមាហំសុ។

៧០. ឯសោ រក្ខសោ សីសច្ឆេទមរហតិកិ កេចិ, កាល មេយ សទិស មេតស្ស មហា សរីរំ អនេក សតានំ
សរានំ តុណិរភារំ នេតុមរហតិកិ កេចិ, អនេកេសំ ខេបន សត្ថានំ លក្ខភារំ មុបនេតុំ យុត្តមិតិ ច បរេ,
អសិកទលិកីលាយ វដ្ឋោយមិតិ អញ្ញោ គេលចោលេន វេបេត្វា មហតា បាវកេន ឧដ្ឋាលេត្វា ទហិតញោយមិតិ
អបរេ, ឥទំ សព្ពំ រាជានានុ ជានាតិ។ គមំ អសប្បវិសំ ជីវតាហំ តហេត្វា រដ្ឋហិ គុទ្ធបិណ្ឌវេបនំ វេបេត្វា ពណ្ណ
នាគារេ បក្ខិបិ តព្ពន្ធិ អញ្ញោ ឯវមេវ តត្ថ ពហុជា កថេន្តានំ កដុកតរំ វធវិជានំ យក្ខោ សុត្វា តសិកោ
មិលិតក្ខមតទេហោ វិយ និច្ចលោវ បិគោ, អថ សោ រាជា “ឯហិ សខេ រក្ខស! មហោបការ ករណ ភូត!

៧១. ទេយ្យញ្ច ទានប្បវនញ្ចចិត្តំ,
អត្ថិ គុំ លោហិត មសកាមិ;
សមេតុ មេតំ ហិតាយ ទរាបំ,
មនោ រថោ សិជ្ឈតុ នោ ឧភិន្នន្តិ។

វត្វា “មម សរីរកោ ទីយមានំ ជីវមសំ ជីវុជិរញ្ច មយិ អនុគ្គហេន សម្មជិច្ឆា'តិ រក្ខស្ស វត្វា សល្លកត្តាភិមុខំ
ទក្ខិណពាហុំ បសារេសិ មសកត្តនាយ។

៧២. អថ សោ យក្ខោ ឧភោ កណ្ណេ បិជាយ សន្តំ បាបំ បដិហតមមគលំ រញ្ញោ សោត្ថិ ភវតុ,
កិមិទមាបតិកំ មហតា មេ បាប វិបាកេន ជីវតុ មិច្ឆតោ វិសភោជនមិច្ឆ, អាតបតិលន្តស្ស ទាវត្ថិ បរិក្ខេបោ
វិយ ច យទិ វ្លទិសោ មេ សំកប្ប មហារាជេ សមុដ្ឋោ យេយ្យ ទេវ ទណ្ណោ មេ សិវសិ អទ្ធា បតត្ថតិ, លោកបាលាបិ
មេ សីសំ និណ្ឌន្តិ នាហ មេវ វិធមបរាជំ ករិស្សាមិ'តិ ន សម្មជិច្ឆិ,

៧៣. អថ រាជា តេន ហិ យត្ថ! “កី តេ មយា កាតព្ពន្ធិ'តិ អាហ។ អថ សោ រក្ខសោ មហាជនានំ វធ
វិជានេន រញ្ញោ អានាយ ច ភីតោ សន្តត្តោ “ទេវ! នាហ មញ្ញំ បត្តយាមិ កិន្ត តតោប្បភូតិ រាជារហេន
ភោជនេន តាមេ តាមេ ឧបហារពលី លទ្ធកាមោម្ហិ'តិ អាហ អថ រាជា “ឯវំ ករោន្ត រដ្ឋវាសិនោ”តិ នករេវ
សកល រដ្ឋេ ច ភេវិ ចរាបេត្វា បាណាតិបាត វិមណាយ ឱវទិត្វា នំ យក្ខំ ឧយ្យោជេសិ។

តតិ រត្តក្ខិទមន បរិច្ឆេទោ ឆដ្ឋោ។

អថ កទាចិ វស្សាជិកតានំ ទេវតានំ បមាទេន អវគ្គហោ បាគុរហោសិ។

៧៤. និទាយវេកេន វិបតាបិ,
ឧណ្ណាភិតត្តា បចនោ ពរោ ច;
ជរាគុរេវាសិសិរា ជរា ច,

បិវិសុ តេ សព្ពធំ សព្ពិម ម្តេ

៧៥. អនេតាកុសុណេហន វិបច្ចមាន,
សនីស្សនមេភាហវិកេវ វាដិ;
តិព្ពាតបក្កត្តវនន្តរាជី,
រុនាកុលា ខាយតិ វិវិកានំ។

៧៦. វស្សានកាលេបិ បភាករស្ស,
បតាបសន្តាបិតមន្តលិក្ខំ;
សមាចិតំ បណ្ណរវាវិទេហិ,
សវណ្ណនាលេបមិវាតិរោចិ។

៧៧. ឯវំ មហតា គិម្ហវិប្បរណេន នទីតឡាកសោព្ពាទីសុ សិកតាកទ្ធមារសេសំ សោសិតេសុ កេទារេសុ មត
សស្សេសុ ពហុជា ឯឡិតភូមិភាគេសុ សលិលភាវេន កិលន្តេសុ មិតបក្ខិសុ តំ បវត្តិ សុត្វា រាជ ករុណាយ
កម្សិតហនយោ អង្គង្គសិលំ សមាទិយិត្វា មហាចេតិយង្គណមាគម្ម យាវ ទេវោ សព្ពត្ថ វិត្ថ តាហិ សលិលធារាហិ
សកល លង្កាទីបំ បិនេន្តោ វស្សំ វស្សិត្វា មហតា ឧទកប្បវាហេន មំ ន ប្បវិស្សតិ មរមាទោបិ តាវ ន
ឧដ្ឋហិស្សាមីតិ ទន្ធតវំ អធិដ្ឋាយ តត្ថ សិលាបត្ថវេ សយិ។

៧៨. តំខណេ តស្ស រញ្ជេ ធម្មតេជេន ចកិតានំ គុណប្បពណ្ណេន ច បសន្តានំ ទេវនាគយក្ខានំ
អានុភាវេន សមន្តតោ វស្សវលាហកា ឧដ្ឋហិសុ តថា ហិ។

៧៩. ទិយាមិនន្តាវ ទិសាបយាមំ,
វិត្ថារយន្តាវ តមំ សិខាហិ;
ឆាយា គិវិនំ វិយ កាឡមេយា។

៨០. កម្មិរជីវត្ថនិកា បយោទា,
តហិ តហិ វស្សិតុមារកិសុ;
សមុន្ទទត្តា សិខិនោ កលាបំ,
សណ្ណារយំ ជត្តមិច្ចត្តមដិកេ។

៨១. មុត្តាកលាបា វិយ តេហិ មុត្តា,
លម្អិសុ ធារា បសមិសុ វេណុ;
គណ្ណោ សុភោ មេទិនិយាវចារ,
វិតញ្ញមាទោ ជលទានិលេន។

៨២. ជុតិហិ ជម្ពននបិប្ផរាហិ,
មុហំ ទិសន្តេ អនុវ ជយន្តិ;
មេយស្សនាឡិកុវិយានុយាតា,
វិជ្ជល្អតា នច្ចមិវាចវិសុ។

៨៣. កោធនេ រត្តា វិយ តម្កវណ្ណា,
និនាទវន្តោ ជយបីតិយាវ;
គវេសមាទា វិយ គិម្ហវេរិ,
វ្យាបីសុ សព្ពត្ថ តទា មហោយា។

៨៤. ឯវំវិធ វស្សេ បវត្តេសិ រាជា នមំ មហោយោ ឧប្បិលាបជីតិ ន ឧដ្ឋាសិយេវ អថ អមច្ចា ចេតិយង្គណេ
ជលនិក្ខមបណាលិយោ ថកេសំ អន្តោ សម្បណ្ណាវិបូរោ រាជានំ ឧប្បិលាបេសិ។ អថ សោ ឧដ្ឋាយ ចេតិយស្ស
មហុស្សវា វិធាយ រាជកវនមេវ តតោ។

៨៥. តតោ អនុណ្ណេន អសត្ថេន រជ្ជមនុសាសតោ រញ្ជោ អច្ចន្តមុទ្រមានសត្តំ វិទិត្វា ឧន្ទឡា កេចិ មនុស្សា
តាមវិលោបាទិកំ អាចរន្តា ចោរា អហេសុំ តំ សុត្វា រាជា តេ ចោវេ ជីវតាហំ តាហាបេត្វា ពណ្ណនាគារេ ខិបិត្វា
រោសិ តេសំ រតនហិរញ្ញាទិកំ ទត្វា មា ឯវំ ករោថាតិ ឱវទិត្វា បលាបេត្វា រត្តិយំ អាមកសុសានតោ ឆវរុបេ

អានេត្វា ចោរហិសំការេន្តោ វិយ អគ្គិនា ឧត្តាបេត្វា នគរតោ ពហិ ឱបាបេសិ ឯវំ ចោរភយទ្ធវ អបនេត្វា ឯកទា ឯវំ ចិន្តេសិ។

៨៦. ក៏មនេន រដ្ឋវិកវេន, ឥន្ទំ បរិបុណ្ណំ សកោសំ សបរជនំ សហោរោធំ សាមច្ចំ សខវាហនំ រដ្ឋំ កស្សចិ ទានុបេន ទត្វា វនំ បរិសិត្វា សីលំ សមាទាយ កាយវិវេកំ ចិត្តវិវេកទ្វ សម្មាទេតុំ វដ្តតីតិ អភិនិក្ខមនេ វតី ជនេសិ។ តទា គោហភយោបិ ឯវុបំ បាបវិតក្កំ ឧប្បាទេសិ។ ឯស រាជា ធម្មិកោ សទាចារកុសលោ បតិទិវសំ វិជ្ជិយមាទេហិ ទសវិធកុសលកម្មេហិ អាយុសំខារោបិស្ស វដ្តតី ឧបបិទ្បកកម្មានិច ទូរមបយន្តិ។ តតោយេវ ចិរកំ ជីវិស្សតិ ឯកស្ស អច្ចយេន កទាហំ រដ្ឋំ លភិស្សាមិ រដ្ឋំ បត្វាបិ វេតតោ អាហំ យុវជនសេវនីយំ វិសយសុខំ កថមនុភវិស្សាមិ សិយមិមំ តតោ បលាបេត្វា រដ្ឋេ បតិបហិស្សាមិចិ ចិន្តេត្វា ពហុំ សារធនមាទាយ ឧត្តរ ទ្វារតោ និក្ខមិត្វា បុព្ពចោរេ សន្និបាតេត្វា ពលកាយំ គហេត្វា អាគម្ម នគរទ្វារំ កណ្ឌិ តំ បវត្តិ សុត្វា រាជា “រដ្ឋំ កស្សចិទត្វា អភិនិក្ខមនំ កវិស្សាមិចិ កតសន្និដ្ឋានស្ស មម អយំ កេនចិ ទេវានុភាវេន សន្និបាតោ មញ្ញោ អមច្ចា មយំ អននុមតាបិ បុរាយុជ្ឈិតុមាវ ភន្តិ ឯវំ សតិ មំ និស្សាយ ឧភយបក្ខកតស្ស មហាជនស្ស វិបុលំ ទុក្ខំ “កវិស្សតិ ក៏មនេន រដ្ឋេន ជលំ រដ្ឋំ តស្សេវ ទិន្នំ ហោតុ”តិ វត្វា កំចិ អជានាបេត្វា បរិស្សាវនមត្តំ គហេត្វា ទុល្លក្ខិយមានវេសោ ទត្តិណទ្វារេន និក្ខមិត្វា មលយទេសំ កច្ចន្តោ

៨៧. សទាសន្តដ្ឋចិត្តានំ សក្កា សព្ពត្ថ ជីវិតុ;
កុក្រេ នាម ន វិជ្ជន្តិ ផលមូលជណ្ឌយា។

៨៨. ឥតិ ចិន្តយន្តោ កមេន កន្លា ហត្ថវនគល្លំ នាម មហន្តំ អញ្ញាយន្តំ បាវិសិ, អវិលបវាល កុសុមផលសំជន្នវិសាលសាខាមណ្ឌលេហិ ឧច្ចារចេហិ បនស្សហការកបិត្ត តិម្កុជម្កុជម្កុវិភិត កាមលក ភវិត កតិវិធកសាលសរលវកុល បុន្នាគ នាគកន្ធម្កកាសោក នីបចម្បក ភិក្ខុលកាលប្បភូតិហិ វិវិធកុកណេហិ សមាភិណ្ឌំ វិបុលវិមលសិលុច្ចយបរិយបរិយន្តសង្ខតនទីសម្តេចតិគោបសំកន្ត វិវិធមិតយុថវិហាកុត្តនិសេវិតំ មហេសក្ខ ទេវតាធិគ្គហិតំ នណ្ឌនវនកមនីយំ សុទ្ធកម្មលផលសលិល សុខោបភោគរមណីយ តំ មហា កាន្តំ ឱ លោកេត្វា ឥទំ មេ តចោវនំ ភវិតុមរហិតិ កតាលយោ កាយវិវេកចិត្តវិវេកានំ លាភេន ឯកក្កមានសោ មេត្តាវិហារមនុយុជន្តោវញ្ញជីវិកាយ សំជនិតសន្តោសវិប្បរណបិនីតកាយោ វាសំ កប្បេតិ។

ឥតិ អភិនិក្ខមនបរិច្ឆេទោ សត្តមោ។

៨៩. គោហភយោបិ រដ្ឋំ បត្វា កតិបាហច្ចយេន “មម ចណ្ឌតាយ វិវត្តោ បជារត្តោ មនំ បរិដ្ឋំ សង្ឃពោធិ អានេត្វា រដ្ឋំ ការេតុំ កទាចិ ឧស្សហតី”តិ សំជាតបរិសង្កោ តំ មារាបេតុំ វដ្តតីតិ អភិសណ្ឌាយ “សង្ឃពោធិរញ្ញោ យោ សីសំ អានេស្សតិ តស្ស សហស្សំ បារិគោសិកធនន្តិ នគរេ ភេវិ ចរាបេសិ។ តតោ មលយទេសសិកោ កោចិ ទុត្តតបុរិសោ អត្តនោ កច្ចេន បុដភត្ត អាទាយ វេន មក្កេន កច្ចន្តោ ភោជន វេលាយ សោណ្ឌិសមីបេ និសិន្នំ សង្ឃពោធិរាជានំ ទិស្វា តស្ស អាកប្បេន បសន្នហទយោ ភក្កេន តំ និមន្តេសិ រាជា តំ នសម្បជិច្ឆិ។ សោ បុរិសានាហំ និហិន ជាតិយំ ជាតោ ន បាណវធំ ជីវិកាយ ជីវន្តោ កេវដ្ឋោ វា លុទ្ធកោ វា ភវាមិ អថ កោ ឧត្តម វណ្ណេហិ បរិភោគារហេ វេសេ សញ្ញាតោម្ហិ មម សន្តកមិទំ ភត្តំ ភោត្តមរភតិ កណ្ឌាណ ធម្មិកោតិ តំ បុនប្បន យាចិ។ អថ រាជា

៩០. ឆាយយ គេហំ សាឆាយ សេយ្យំ វត្ថំ តចេនច;
អសនំ ថលបត្តេហិ សាធន្តិ គរវោ មម។

៩១. ឯវំ សម្បន្ន ភោគស្ស ន តណ្ហា បរសន្តកេ;
តវ ជច្ចាទិមុទ្ធិស្ស គរហា មម ន វិជ្ជតីតិ។

វត្វា ន ឥច្ឆិ ឯវ។

៩២. អថ សោ បុរិសោ ភូមិយំ នីបជ្ជនមស្សមាទោ និពន្ធិត្វ យាចិ។ តតោ តស្ស និពណ្ឌនំ និវារេតុម សក្កោន្តោ សការំ សោបចារំ ទីយមានំ ភត្តញ្ញ សកបរិស្សាវនបរិបុគ្គបាសីយញ្ញា បរិភុញ្ញិត្វា ហត្ថមុខជោវនេន បរិសមត្ត ភត្ត កិច្ចោ អន្តោហំ កតុបការោ កិទិសមស្ស បច្ចុបកាវំ កវិស្សាមិចិ ចិន្តយន្តោវ តំ អភិមុខិកវិយ “អនុរាជបុរេ កា បវត្តិ”តិ បុច្ឆិ, អថ សោ បុរិសោ បុព្ពរាជានំ បលាបេត្វា គោហភយោ នាម រាជា រដ្ឋេបតិដ្ឋហិ ត្វា សិវិ សង្ឃពោធិរញ្ញោ យោ សីសំ អាទាយ ទស្សេតិ តស្ស សហស្សំ បារិគោសិកធនន្តិ នគរេ ភេវិ ចរាបេសិ កិរាតិ សុយតិ”តិ។

កស្ស រេចន សមនន្តរមេរ តុដ្ឋបហដ្ឋហទយោ មម សហស្សរាសីសទានេន ឥទានី ឯកស្ស បច្ចុបកាវោ
កកោ ភវិស្សតិ អជ្ឈត្តិកទានត្តា ទានបារមីតាវ កោដិប្បត្តា ភវិស្សតិ ឥទញ វតេ-

៩៣. ន បុតិ បុតិផលមគ្គកម្មិ,
អគ្សន្តិ សិសានិ ចិនិវិតានំ;
សិសន្ត មេ វត្តតិ ពោធិយា ច,
ធនស្ស លាភាយ ច អទ្ធិកស្ស។

អបិ ច។

៩៤. នាឡិវនស្សេវ រុជាករស្ស,
បុតិប្បធានស្ស កលេពរស្ស;
ទុក្ខន្តភុត បដិជគ្គន្តេ,
សទត្ថយោកា សផលំ ករោមីតិ-

ចិន្តេត្វា កតតិច្ចយោ “ភោ បុរិស សោភំ បិរិសិវសង្ឃពោធិ រាជានាម, មម សីសំ គហេត្វា គន្ធា រញ្ជោ
ទស្សេហិ”តិ អាហ។ សោ តំ សុត្វា “ទេវ នាហមេវ វិធំ មហាបាគក កម្មំ អារទិស្សាម ភាយាមិ”តិ អាហ។

៩៥. អថ រាជា “មា ភាយិ កហាបណសគ្គស្សលាភាយ អហមេវ តេ ឧបាសំ កវិស្សាមិ កេវលំ ភំ មយា វត្ត
និយាមេវ បដិបដ្ឋា”តិ វត្វា សហស្សលាភតិទ្វេន តេន បថិកបុរិសេន អធិវាសិតេ សិសច្ឆេទាយ សត្តំ អលក
មា នោ ធម្មាធិដ្ឋានតេជ សា សីសំ សណ្ឌិតោ វិសុំ កវិត្វា ទស្សាមីតិ ចិន្តេត្វា បល្លង្កំ សុណិវំ ពណ្ឌិត្វា មមេទំ សិស
ទានំ សព្ពញ្ញតញ្ញណ បដិលាភាយ បច្ចយោ ភវត្តតិ សោមនស្សបុព្វកំបត្តនំ កត្វា តំ បុរិសំ អត្តនោ សមីបំ អា
មន្តេសិ។ សោ អធិកបុរិសោ បុព្វេ អទិដ្ឋាសុតបុព្វទុក្ខរកម្ម ទិន្នំ សីសំ គហេត្វា អនុរាជបុរំ គន្ធា ទិស្សេមិ កោតំ
សញ្ញានាតិ កោតំ សទ្ធិហិស្សតិ, អថ សោ គោហាភយោ សចេ តេន សទ្ធិហិស្សតិ អហវេត្ត សក្ខិហុត្វា សហស្សំ
ទាបេស្សាមិ តយាតុ តត្ថ ឯវំ កត្តព្ព”ន្តិ បដិបដ្ឋិតព្ពា កំ ឧបទិសិត្វា ឯហិសប្បវិស ម្ហូ សន្តិកេ ម្ហូណតោ ហុត្វា
ឧភយ្ហលានំ ឯកិករណវសេន អញ្ញលី កត្វា ពាហុំ បសារេហិតិ វត្វាឧភោសុ បស្សេសុ នីលមញ្ញាសមញ្ញានំ
នាលិនំ ឧជុភាវាបាទនេន កណ្ណនាឡំ សម្មា បបេត្វា សលិលបរិស្សាវន្តេ សិសសណ្ឌិ ផល លេខាយ បរិច្ឆេណិត្វា
សកេន ទក្ខិណ ហត្ថមុដ្ឋិនា ចុលាពទ្ធំ ទន្ធំ កណ្ណិត្វា យាវ មម សិវំ អាទាយ អទ្ធិកំ បុរិសស្ស ហត្ថេ សមប្បេមិ តាវ
មម ចិត្តកិរិយ វាយោ ធាតុវេកោ អវិច្ឆិទ្ធោ បវត្តត្តតិ អធិដ្ឋាយ ចុទ្ធាពទ្ធំ ឧទ្ធាភិមុខំ ឧត្តិបិ។ តាវទេវ
សិសពណ្ណោ បុថុភតោ ហុត្វា តេន ទក្ខិណ ហត្ថ មុដ្ឋិនាគហិតោយេវ បក្សវន្តិយា លោហិតធារាយ សទ្ធិ អទ្ធិកស្ស
ហត្ថកាលេ បតិដ្ឋាសិ, តស្មិយេវ ខណោ វនាធិវត្ថោ ទេវតា សាធុរាទមុខា បុប្ផវស្សំ វស្សាបេត្វា សិសស្ស អារក្ខំ
កណ្ណិសុ។

៩៦. សំសត្តរត្ត កលលេ ទ្វិកបាណិខេត្តេត,
និក្ខិត្ត សិស វរោជ សមុព្ពវាយ;
ឯកស្ស ទានមយ បារមីតាលតាយ,
សព្ពញ្ញតា ផលរសោ ជនតំ ធិនោតុ។

៩៧. អថ សោ អទ្ធិកបុរិសោ សុគណ្ឌវន កុសុម មាលាហិ តំ សីសំ អលំកវិត្វា បុតកុហុលិកាបុដេ បក្ខិបិត្វា
សិយគតិ វេកេន អនុរាជបុរំ គន្ធា គោហាភយស្ស ទស្សេសិ, សោ តំ ទិស្វា សញ្ញនិតុ មសក្កោន្តោ សំសយប្បត្តោ
អដ្ឋាសិ។ អថ អទ្ធិកបុរិសោ រញ្ជា វត្តវិធិ មនុស្សរន្តោ តំ សីសំ គហេត្វា អាកាសេ ឱបិត្វា “សាមិ! សិវិសង្ឃពោធិ
មហារាជ! ត្វ មេត្ត មេ សក្ខិភវ”តិ អញ្ញលិម្បត្តហេត្វា អាកាស មុទ្ធិក្ខមា នោ យាចិ, អថ តំ ទេវតាធិក្ខហិតំ
សីសំ និរាលម្ពេ អម្ពេវេ លទ្ធិ បតិដ្ឋំ គោហាភយស្ស អភិមុខំ ហុត្វា។

៩៨. រាជា ហមេវ សុហទោ សិវិសង្ឃពោធិ,
សិសប្បទាន វិធិនាស្មិ សមិទ្ធិចិត្តោ;
ភំ ចាសិ រដ្ឋ សិរិលាភ សុខេន ទេវ,
ឯសោវ ហោតុ បដិបន្តេ សហស្សលាភោ’តិ អាហ។

៩៩. តំ សុត្វា គោហាភយោ សាមច្ឆោ វិជ្ជិតហទយោ សិហាសនំ សដ្ឋេត្វា ឧបរិ សេតច្ឆត្តំ កាវេត្វា ឥធ ទេវ!
ឱតភតិ យាចិត្វា តត្ថ ឱតិណ្ណំ តំ សីសំ នានាវិធាហិ បូជាហិ អារាជេត្វា នមស្សមា នោ ឧមាបេត្វា មហតា
មហេន អាឡាបនកិច្ចំ កាវេត្វា អដិកំ កហាបណសហស្សេន តោសេត្វា ឧយ្យោជេសិ។

ឥតិ អង្គក្រឹត្យទាន បរិច្ឆេទ អង្គមោ។

១០០. សិរិសង្ឃពោធិ រញ្ជោ មហេសី បន រញ្ជោ បលាតភារំ ញត្វា “អហញ្ច តំ អនុព្ពជាមី” តិ អញ្ញតរ វេសេន ទក្ខិណទ្វារេន និក្ខមិត្វា មគ្គំ អជានន្តិ ឧដុកមគ្គំ បហាយ តំ តំ គាមំ បរិសិត្វា សាមិកំ អបស្សន្តិ ភយេន សាលិន្តាយ ច បច្ឆិត្វម្បិ អសហមាណា មលយ ទេស មេវ គតោតិ ចិន្តេត្វា វដ្តមគ្គេន គច្ឆន្តិ កោមលតាយ សិយំ គន្លមសក្កោន្តិ កាលំ យាបេត្វា តស្ស អរញ្ជាយតនស្ស សមីបតាមស្មី រញ្ជោសិសទានប្បវត្តិ សុត្វា “សា ហំ វារកី ទស្សនមគ្គម្បិ នាលត្ថ” ត្តិ សោក បរិបុណ្ណហទយា តមេវ វេសន្តំ អជិរុយ្ហ ភត្តនោ កលេពំ វិចិនន្តិ សមីបតា មេសុ មហជនំ បុច្ឆន្តិ អវន្តិនសធិកេតត្វា តត្ថ តត្ថ វិចរន្តិ សមីបតាមវាសិនោ ពាលកា គោបាលកា កដ្ឋភារិកា គតិយោ ច ឯតិស្សា វិលាបំ សុត្វា កម្បិត ហទយា តាយ សន្ធិ វិចរន្តិ។ សា ឯវំ ចិល្ចបមាណា ភីមិយំ សុបុប្ផិកំ វិមលវាលុកំ នេកុម្ពំ ទិស្វា តត្ថ និបតិក្វា ភូមិយំ បរិន្តមាណា អភិករុណំ វិលាបមកាសិ, សោ បទេសោ អដ្ឋាបិ វិជរាចន” ត្តិ វោហាវិយតិ។

១០១. សា មហតា រោទន្តេ រោទនេន តំរត្តិត ត្រេវ ខេបេត្វា បុន ទិវសេ គតោ ចិនោ ច វិចរន្តិ មហតា សោកគ្គិនា ឧយ្ហមាណា សន្តាបំ អជិវាសេតុំ អសក្កោន្តិ ឯកស្មី ឧទ្ទក ជលាសយេ និបតិក្វា និមុត្តំយេវ មុច្ឆាវេ គេន ទ្វេ គយោ មុហុក្កេ អភិវាហេត្វា ឧបលទ្ធបដិពោធា បរិឡាហំ និព្វាបេសិ, តំ ឋានមេគរហិ ច “និព្វាណ បោគ្ខរណី” តិ ច សមញ្ញំ អលភិ។

១០២. គតោ ឧដ្ឋហិត្វា អនុភូមិ អនុរុត្តំ អនុសិលា តលំ គវេសមាណា សោណ្ឌិ សមីបេ សយមានំ ទេវតាធិគ្គហេន សិគាលាទីហអនុបហតំ សុត្តំ ករណ្ណរូបំ ទិស្វា សោកវេគ ជលិបតនេវ ហទយេន ទន្ស្តតរំ តំ អលី គិត្វា សយិ, តាវ គោនេ វេកល្លេន ទុរាគមនេន តត្ថ តត្ថ និបតិក សរិវ យាគេន ច និលន្ត រូបា មុច្ឆា សម កាលមេវ កាលមកាសិ។

១០៣. សមីបតាម វាសិនោ សន្តិបតិក្វា មុទ្វាភិ សិគ្គស្ស រញ្ជោ ច មហេសិយា ច សរិវ អម្ពាទិសេហិ ផុសិតុញ្ច ន យោគ្គំ, វត្តមានស្ស រញ្ជោ អនិវេទយិត្វា អាឡាហន កិច្ចំ កាតុម្បិ ន យុត្តន្តិ សម្មនេតត្វា វស្សាគប និវរណាយ កុដិ កត្វា តិរច្ឆានប្បវេសនិសេធាយ វតិញ្ច កត្វា បក្កមីសុ។

១០៤. គោហភយោ សិរិសង្ឃពោធិរាជស្ស អនញ្ច សាធារណ គុណប្បពណ្ឌំ អនុស្សរន្តោ ទហរកាលតោ បដ្ឋាយ វត្តត្ថយ សរណបរាយណតំ និច្ចំ សិលវត្តណំ សុគតាគម វិចិត្តណត្តំ សកលកលាកោសលំ រដ្ឋេ អនត្ថិកតំ ទានសោណ្ឌ តំ រត្នសទមនាទិកំ ទុក្ករាជវិគកញ្ច តស្ស នាម សចេតនស្ស ន បិគិមាវហតិ វិសេសតោ “អទ្ធិកទុក្កតស្ស សហស្ស លាភាយ សហត្ថេន សីសំ កណ្ណនាលតោ ឧទ្ធវិត្វា ទានំ សីសស្សាបិ និវលម្ពេ អាកាសេ អវដ្ឋានំវត្តតតរាយ គិរាយ សាធិប្បាយញ្ចេតំ និវេទនញ្ចេតិ អច្ឆរិយំ អព្ពតំ អជិដ្ឋបុព្ពំ អស្សត បុព្ពញ្ច និម្មលចរិកំ មម មហាបរាជកលដិកេ នេវ សន្ធិ ចិរកាលំ បរិក្ខិស្សតិ, អហោ អហំ សុចិរដ្ឋាយិនា វ្យាទិសេន អភិក្ខិសន្នេន សាធុហិ និណ្ឌនិយោ ភវិស្សាមិ វិសេសតោ បន និច្ចកាលំ កល្យាណ មិត្តភូតស្ស វ្យាទិសស្ស មហានុភាវស្ស អនបរេធស្ស មហាបុរិសស្ស រដ្ឋំ អច្ឆិណ្ឌិត្វា វធំ កាលេសិ អញ្ញទត្ត មិត្តទុភិកម្មេន អហំ បឡិវេបិតោ ភវិស្សាមិ” តិ ចិន្តេត្តោយេវ ភយសន្តា បេហិ និក្ខន្ត សេទោ បរេធមានោ កថមិទិសា មហាបាបា មោចេស្សាមិកិ ឧប បរិក្ខិ។

១០៥. អថ តស្ស ទណ្ឌកម្មស្ស ករណវសេន ឧឡារំ តរំ កុសលកម្ពំ កាតព្វន្តិ បដិភាយិ។ អថ សោ អមច្ចេ សន្និបាតេត្វា តេហិ សន្ធិ សម្មនេត្វា កត និច្ចយោ មហា សង្ឃេនេវ តថេវ អនុសិដ្ឋោ មហតា ពលកាយេន សន្ធិ គន្ធា តស្ស អរញ្ជាយតនស្ស អវិទុវេ សេនាសន្តិវេសំ កាលេត្វា តស្ស មហាបុរិសស្ស ទុក្ករាជទាន សក្ខិភូតំ បុញ្ញ ដ្ឋានំ សយមេវ គន្ធា សោណ្ឌិកា សមីបេ អនុបដ្ឋានំ សល្លក្ខេត្វា អត្តនោ រាជានុភាវំ ទស្សេន្តោ អាឡាហនដ្ឋានំ ទេវនគរមិវ អលង្ការបេត្វា កេវលេហិ មហន្តេហិ ចណ្ឌនទារុហិ ឧច្ឆតរំ ចិត្តកំ កាលេត្វា ភារេន បមាណេន ច រញ្ជោ សិសសទិសំ ជម្ពោនទកនកេហិ សកណ្ណ នាឡំ សីសាការំ សិប្បិហិ កាលេត្វា ករណ្ណរូបេ សដ្ឋដិត្វា វិវិធ រតន សមុជ្ឈលំ សុវណ្ណកិរិដំ បិលណ្ណាបេត្វា មហេសិញ្ច តថេវ អលំភវិត្វា តេ ឧភោបិ កាយិកវត្ថុសទិសេហិ មហក្ស ទុកុលេហិ អច្ឆាទេត្វា អនេករតនឧចិកំ សុវណ្ណសយនំ អារាបេត្វា ចណ្ឌន ចិត្តកមត្ថកេ បេត្វា បរិសុទ្ធ ជោតិ បារកំ ជាលេត្វា អនេក ឧត្តិយកុមារបរិវារិតោ សយមេវ តត្ថ បត្វា អនេកសប្បិយដសតេហិ សិញ្ញិត្វា អាឡាហន មហុស្សំ កាលេសិ។

១០៦. តថេវ ទូតិយ ទិវសេបិ មហតា ជណេន អាឡាហន និព្វាបេត្វា តស្មី បនេ ចេតិយ ភវនំ វដ្តលា កាលេតុំ វដ្តតិកិ ចិន្តេត្វា អមច្ចេ អមនេត្វា ឯគរហិ អនេកភូមិកំ អភិវិសាលំ កនកមយ វដ្តលយំ កាលេតុំ សកតា អាយតិ បរិហារកានំ អភាវេន នប្បវត្តតិ វដ្តវិលេបកាបិ សុវណ្ណលោភេន នាសេន្តិ តស្មា អលោហានីយំ

សុខបរិហាររាហំ បមាណយុត្តំ វង្គលយរញ្ច ចេតិយញ្ច នចិរស្សេវ កាតំ យុត្តន្តិ មន្តេត្វា មហាពលកាយំ និយោដេ ត្វា វុត្តនិយាមេនេវ ទ្វិភុមកំ វង្គល ភវនំ និម្មាបេត្វា តស្ស អព្ពន្ធកេ វេសុតតធាតុនិធានំ បូជនីយំ ចេតិយញ្ច ការាបេត្វា មហុស្សទិវសេ មហាសង្ឃស្ស តំ ទស្សេត្វា “ឯសោ ភន្តេ សិរិសង្ឃពោធិ មហារាជា បុព្វេ ឯកច្ចក្កេន លង្កាតលេ រង្គំ ការេសិ, ឥទានិ មយា តស្ស រញ្ចោ ចេតិយរូបស្ស កិក្ខិមយ សរិស្ស ឆត្វាធិនត្ថំ វិយ ទ្វិភុមកំ វង្គល វិមានំ ការេត្វា ចេតិយសិលេ កិរិដំ វិយ កនកមយំ ថូបិកញ្ច យោដេត្វា សព្ពេហិ ទេវមនុស្សេហិ មាន នីយតំ ចណ្ឌនីយតំ បាបិកោ” តិ វត្វា ចេតិយយរស្ស អនេកានិ តាមក្ខេត្តានិ បរោសហស្សំ បរិវារជនំច និយាទេត្វា បព្ពតបាទេ អនេកសកបាសាទ បរិវេណចង្កមន វត្តិដ្ឋាន ទិវាដ្ឋាន ធម្មសាលាគោបុរាណាទិ អរិយសហិតេ វិរិដេ សង្ឃារាមេ ការេត្វា តត្ថ វសន្តស្ស អនេកានិ សហស្សស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស និច្ចំ បច្ចយលកាយ អនេកានិ ស បរិជនានិ តាមក្ខេត្តានិ ទត្វា “មហា លេខរដ្ឋស្ស សមុស្សិតធាយមា នោ អយំ មហាវិហារេលង្កា ភូមិ សាមិកានំ ខត្តិយ ជនានំ កុលធនភូតោ សព្ពេហិ ខត្តិយេហិ អបរិហាបនិយ វិភវោ និច្ចំ បាលនីយោ” តិ មហាជនកាយស្ស មជ្ឈេ ខត្តិយ កុមារានំ អាទិសិក្ខា អនុរុជបុរំ តតោបិ តស្សេ ច បាបកម្មស្ស និរាគរនាយ តេសុ តេសុ វិហារេសុ មហន្តានិ បុញ្ញកម្មានិ ការេបេសិ, តតោប្បភូតិ លង្កាធិបច្ចាមុបតតេ ហិ ខត្តិយេហិ មហា មច្ឆាទីហិ ច សោ ហត្ថវនគល្លមហាវិហារោ អន្តរក្ករា បដិសង្ខរិយមា នោ អបរិហិន បរិហារោ បរិក្កតកិ។

ឥតិ វង្គលវិមានុប្បត្តិ បរិច្ឆេទោ នវមោ។

១០៧. អថាបរេន សមយេន កទាចិ កស្មិ វិហារេ និវេសោ មហា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អន្តរេ កេចិ មហាថេរោ អម្ពោកាសិកោ ហុត្វា អន្តោវិហារេ ឯកស្មិ បទេសេ និសិទិក្ខា ភាវនមនុយុជន្តោ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា មហា មេទនិយា និក្ខោសេន អាកាសំ បូរេន្តោ អរហត្តំ បាបុណិ។

១០៨. តទា ឧបតិស្សោ នាម រាជា រង្គំ ការេន្តោ និសិទសមយេ ភយាវហំ តំ បថវិសន្តំ សុត្វា កិ វា មេភវិស្សតិកិ សន្តាបេន និច្ចំ អលកមា នោ សោកេន សន្តប្បេតិ, អថ តំ សេតច្ចក្កា ជិវត្តា ទេវតា “មហាយិ មហារាជ! តតោ ការណកិទ្ធិតេ អវមង្គលំ នត្ថិ ហត្ថវនគល្លមហាវិហារេ កេចិ មហាថេរោ អរហត្តំ បាបុណិ” តិ អាហ, តស្ស អរហត្តប្បត្តិកាលេ បថវិនិក្ខោសស្ស ការណំ កីតុ វុត្តេ សោ ថេរោ បុព្វេ បុញ្ញកម្មំ ករេន្តោ អាកាសេន សន្ធិ បថវិ ឧន្តាទេត្វា អរហា ភវេយ្យន្តិ បត្ថនំ បេសិ តស្ស ផលមិទន្តិ សមស្សាសេសិ។

១០៩. តំ សុត្វា រាជា អវសេសភិក្ខុនំ អរហត្តប្បត្តិកោ វិសិដ្ឋតរោ តស្ស កិលេសវិដយោតិ បសន្នហទយោ តំ មហាថេរំ នមស្សិត្វា តស្ស អសវត្ថយស្ស មហុស្សេវ អាសនភូតំ ភូមិប្បទេសទ្វ បាសាទករណវសេន សម្មា និស្សាមិកិ ចិន្តេត្វា មហាពលកាយមាទាយ តត្ថ គន្ធា តស្មិ បទេសេ បញ្ចភូមកំ មហាបាសំ ការេត្វា វិរិដ ចិត្ត កម្មេហិ សមលង្ការាបេត្វា កនក ខចិត តម្កមយ បត្ថវេហិ ឆាទេត្វា ទេវវិមានំ វិយ សង្កេត្វា តំ ខិណាសវ មហាតេរំ សភិក្ខុសង្ឃំ តត្ថ វាសេត្វា ចត្វហិ បច្ចយេហិ ឧបង្គាបេត្វា សបរិជនាតិ តាមក្ខេត្តានិ បាសាទ សន្តិកានិ កត្វា បក្កាមិ។

១១០. តតោ ទិយស្ស អន្តនោ អច្ចយេន មលយទេសវាសិនោ កេចិ ចោរា ឯកតោ ហុត្វា តាមវិលោបំ ក ត្វា មហន្តេន ធនលាភេនមត្តា ជនំ ទត្វា ពលកាយំ ឧប្បាទេត្វា យេកុយ្យេ សេវិនោ ហុត្វា មហន្ត មហន្តេ វិហារេវ វិលុម្បន្តា សុវណ្ណបត្ថរច្ឆទនំ គណ្ឌន្តា មហាបាសាទំ វិទ្ធិសិក្ខា បាតយិសុ។

១១១. តទា មោគ្គលានោ នាម រាជា រង្គំ ការេន្តោ តំ បរិក្ខិ សុត្វា តេសំ សន្តិកេ ចរេ បសេត្វា ទានសាមភេ ទេហិ អញ្ញមញ្ញំ ភិណ្ឌិ, តេ ចោរា ភិណ្ឌន្តា ឥតរេតវេហិ យុជ្ឈិត្វា សយមេវ ទុព្ពលា អរោសុំ, អថសោ រាជា តេ អ សមគ្គេ ញត្វា អត្តនោ សេនំ គហេត្វា តត្ថ គន្ធា តេ វិសុំ វិសុំ គហេត្វា និក្ខយ្យ រដ្ឋេ អភយភេវិ ចរាបេត្វា ជនបទំ សុប្បតិដ្ឋិតំ កត្វា តេហិ អបរិទ្ធិវិហារេ បាគតិកេ ការេត្វា មហាបាសាទំ សុវណ្ណ គណ្ឌនកាលេ បាតេសុំ តិ សុត្វា “បុព្វេវិយ សុវណ្ណបត្ថវេហិ ឆាទិតោ បច្ឆាបិ វ្យាទិសិ វិបត្តិជាយិស្សតី” តិ ញត្វា តេភូមកំ ការេត្វា យថាបុរេ បាសាទំ និម្មាបេត្វា មត្តិកា បត្ថវេហិ ឆាទេត្វា វង្គលភវនំ បដិសំខារេត្វា សព្ពសង្ឃារាមញ្ច បាគតិកំ ការេត្វា បក្កាមិ។

ឥតិ បាសាទុប្បត្តិ បរិច្ឆេទោ ទសមោ។

១១២. អថ លង្កាលង្ការភូតេសុ វិសាលបុញ្ញិទ្ធិវិក្កមេសុ រតនក្កយមាមកេសុ អនេកេសុ លង្កានាថេសុ កិក្ខិបុញ្ញវសេសេសុ ជាតេសុ អបេតនីតិមគ្គេសុ រដ្ឋបរិបាណោចិតវិធានវិហិតេសុ មុនុភូកេស្វេវាមច្ឆជនេសុច យេកុយ្យេន អញ្ញមញ្ញំ វិទ្ធិសុ វត្តមាទេសុ លង្កាវាសិនំ បុរាភេន កេនាបិ ទារុណេន បាបកម្មនា នានា

ទេសវាសិនី អវិទិតសត្តសមយា បរិដ្ឋមិច្ឆាទិបិតហណា បច្ចត្តិសេនា ជម្ពូទីបា ឥធាគម្ម សកលលង្កាទីបំ
អនេកាគម្ព សង្គលមកាសិ។

១១៣. តទាតាយ បច្ចត្តិសេនាយ គាល្លកំ និហ្សិទ្ធិយមាណា រាជ រាជ មហាមគ្គាទយោ អនេកសហស្ស
ជនកាយា ច ភយវកិតហទយាសកគាណ គវេសិនោ ជដ្ឋិតតាមនិគមនគរា គត្ថ គត្ថ គវិទុគ្គាទោ កិច្ចេន
វាសំ កប្បេសុំ តតោ សុគតទសនធាតុរក្ខាធិកតា ឧត្តរមុទ្យវាយិនោ មហាយតយោ ទន្តធាតុទ្វ បត្តធាតុវរទ្វ
គហេត្វា កុន្ទមលយាភិធានំ គិរិទុគ្គំ ទុប្បវេសំជនបទមុបាគម្ម គត្តាបិ តម្បជិជគ្គិកុមសមត្ថា ភូមិយំ និទភិ
ត្វា យថាកាមំ គតា។

១១៤. តតោ បុព្វេ ជយមហាពោធិទុមិណ្ឌេន សហ សកលជម្ពូទីបាធិបតិនា ទិនករកុលតិលកេន
ធម្មាសោកនវិណ្ឌេន បេសិតានំ អគ្គនា សមាន គោត្តានំ រាជបុត្តានំ នត្តបន្តតាទិបរម្យាភកតស្ស វិជយមល្ល
នរាធិបស្ស ឱរសបុត្តោ វិជយពាហុ នវិណ្ឌា នាម រាជា សុចិញ្ចាតព្ពសមយន្តរោ សត្តសមាចិណ្ឌ សុនីតិបថោ
សម្បន្តពលវាហនោ ជម្ពូទ្វេណី នាម បុរវមាបេត្វា គត្ថ វេសនោ មហតា ពលកាយេន កតសកលបច្ចត្តិ
វិជយោកុន្ត មលយភូមិប្បទេសតោ ភគវតោ ទន្តធាតុកង្ការកំ បត្តធាតុវរញ្ច អាហារបេត្វា សុរសន្ទន
សទិសមគិរិរោចមានំ វិមានំ មាបេត្វា គត្ថី តំ ធាតុយុគឡំ និវេសេត្វា មហតា ឧបហារវិធានា
សាទរមុបដ្ឋហន្តោ ភគវតោ ចតុរាសីតិជម្ពត្ថណនេ មហន្តំ ប្រញាបទានំ ជនយន្តោ ធម្មិកសិវិសង្សពោធិមហា
រាជសិរោទានាបទានសិទ្ធិក ឧត្តភុតេ អនេកខីណាសវសហស្ស ចរណរដោបរិបូតមនោហរភូមិភាគេ
គោហភយមហារាជេន ការិតេ ហត្ថវនគល្លមហាវិហារមណ្ឌនាយមាសេ វង្គលវិមាសេបុរា រដ្ឋ វិលោបាគតាយ
ចោលកេ រន្ទាទិកាយ តិគ្គិយសេនាយមហាចេតិយំ ឧទរេ ភិទ្ទមក្កេ ជីវិតេ វិយ ធាតុកង្ការកេ អន្តរហិតេ ហទយ
វត្ថុម៌សមីរ សុវណ្ណន្តាទិកម បហវិត្វា វិទ្ធស្តំ បិណ្ឌធារវិជិនា បដិសំរោន្តោ បុប្ផាធានត្ថ យតោ បដ្ឋាយ សក្កច្ចំ
វិនាបេត្វា មហន្តំ សុវណ្ណ ថូបិកាមភទ្ធ ការេត្វា សបរិជនានី តាមក្ខេត្តាទីនី ច ទត្វា គត្ថ និវេសន្តានំ ភិក្ខុនំ
និព្វទានវង្គ បដ្ឋបេត្វា តំ ហត្ថវនគល្ល មហា វិហារំ សព្ពថា សមិទ្ធមកាសិ។

១១៥. អថ គត្ថី លង្កានាថេ កិគ្គិសវិវាសេសេ ជាតេ គស្ស គុជវរោ បរក្កមកុដោ នាមរាជា អម្ពាកំ
ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ពោធិមូលេ និសីទិត្វា មារពលំ វិធមេត្វា សម្ពោធិជ្ជប្បត្តិតោ បដ្ឋាយ
អដ្ឋសតាធិកវស្សសហស្សេ ចតុវិសតិយា ច វច្ឆរេសុ អតិក្កន្តេសុ សម្បត្តវជ្ជាភិសេកោ អនេកវិធសង្គហវត្ថុហិ
សង្គហិតមហាជនោ ចតុបច្ចយទានេន សតតសមាវាធិតា នេកសហស្សភិក្ខុសង្ឃោ ភុជពលវិជុតារាគិរាជ
កុលាវលេចោ អនេក មណិ វត្ថុសមុញ្ញាសិគរតនករណ្ឌកញ្ច បញ្ចហិ សុវណ្ណសហស្សេហិ សោវណ្ណករណ្ឌកញ្ច
បញ្ចវិសតិយា រជតសហស្សេហិ រជតករណ្ឌកញ្ច ទាហធាតុភទន្តស្ស ការាបេត្វា អតីច បសន្នហទយោ
សុហុមុត្តេន គត្ថ សម្បយន្តោ អត្តនោនករញ្ច ធន្តធាតុមណ្ឌិញ្ច សក្កញ្ចំ សមលង្ការបេត្វា ពហុមាន
បុរស្សរោទសនធាតុវរមាទាយ អនេកានី ភគវតោ ចរិយាបទានានី សមនុស្សវិត្វា បុរា នេកកុបតយោ
បាធិហិវសណ្ឌស្សនេន បសាទិតា ឥតិ បវត្តកថាមគរសេនេវ មេ សវនយុគឡំ បរិបីនិគមធុនាបិ កេនចិ
បាធិហារិយវិសេសេន មម ចត្តុបដិលាភោ សផលោ កាតព្វោតិ សាទរមារាជនមកាសិ។

១១៦. គត្ថី ខណេ សា ទសនធាតុ គស្ស ករបងកដេ រាជហំសិវិលាសមាតន្តតី បាធិហិរមកាសិ។ កថន្តិ
ថេ? យថា អត្ថិមភវេ មាតុ តុច្ឆិកោ ជាតមត្តោវ ពោធិសត្តោ នរវរកោបនីតទុកុលច្ចម្ពដកតោ ឱតរន្តោវ
ពាលោ សមាសោបិ សោឡសវស្សទ្វេសិកោ វិយ អមណ្ឌិតោបិ អនេកវត្ថាភរណវិកុសិតោ វិយ ភូមិយា គច្ឆន្តោបិ
អាកាសេន គច្ឆន្តោ វិយ សព្ពេសំ ជនានំ បដិហាសិ, តថេវ គត្ថ តទា ទន្តធាតុកង្ការកោ សុគពិម្ពា ការ ស
លក្ខណវយវេន រូបេន ភាសមាសោ អនេកវិធរំសិនិករេ វិកិរន្តោ គត្ថ សត្តិបតិកានំ ជនានំ មាននំ ជានេសិ។
វុត្តញ្ចិ។

១១៧ “លង្កាធិនាថករបង្កជ រាជហំសិ,
នីម្មាយ សា ទសនធាតុ មុនិណ្ឌរូបំ;
នេកេហិ វំសិវិសរេហិ សមុជ្ឈលន្តិ,
សព្វាទិសា ច វិទិសា សមលង្កវិត្ថ។

១១៨ ទិស្វា តមញ្ញតមតីច បសន្នចិត្តោ,
សម្បត្តចក្ករតនោ វិយ ចក្កវត្ថិ;
សេដ្ឋេហិ នេករតនាភរណាទិកេហិ,
បូជេសិ ធាតុមសមំ មនុជាធិនាថោ។

១១៩. គតោ ជិនទន្តធាតុវប្បសាទកាលម្ហិ តេជោពលបរក្កមមហិមោ បរក្កមពាហុមហានវិណ្ឌោ
បុលត្ថិបុរនិវាសិនី កតលោក សាសនវិលោបំ សរាជិកមនេកសហស្សសំខ ចោលកេរឡាហិនិច នេក
ទេសមហិបាលមក្កមាគង្គកេសវិវិក្កមំ ទុរតិក្កមំ លោកសាសនសង្គហករណវសេន វចិតសកលលោកំ
សម្បន្តពលវាហនំ លង្ការជួគហណត្ថិនំ តម្កលិដ្ឋវិសយាគតមតិសាហសំ វណ្ណានុមនុជាធិបំ ស
សាមន្តកកវនមុបនីយ សកល លង្កាទីបមេកច្ឆក្កំវិជាយ អត្តនោបិតុមហារាជតោ ទិគុណំលោកសាសនសង្គហំ
ករោនោ កទាចិ សង្ឃស្ស កបិនចីវរានិទាតុកាមោ កប្បាសបរិកម្មកន្តនាទិកានិ សព្វករណីយានិ ឯកាហេនេវ
នដ្ឋបេត្វា បច្ចេកមនេកមហក្ស គរុកណ្ឌមណ្ឌិតានិ សសាមណិកបរិក្ខារានិ អសីតិមត្តានិ កបិនចីវរានិ ទាបេ
ត្វា លោកស្ស សាធុរាទេន ទសទិសំ បុរេសិ។

១២០. ឯវមញ្ញានិបិ ពហូនិ លោកវិម្ពយករានិ បុញ្ញបទានានិ សម្បាទេនោ សោ បរក្កមពាហុមហានវិណ្ឌោ
ហត្ថនគល្ល វិហារេ អត្តនោ បិតុមហារញោ អាឡាបនដ្ឋានេ មហាចេតិយំ ពណ្ណាបេត្វា តត្ថេវ អណោកខីណាសវ
សហស្សបរិក្កតំ បាសាទវំ ចិវកាល ចិនដ្ឋំ សុត្វា ជនុកេតកិវត្តវសេ ជាតំ សទ្ធាទិគុណសម្បត្តិ សមុទិកំ បតិរាជ
ទេវ នាមកំ អមច្ឆរំ បេសេត្វា តេន អនេកសហស្សធនបរិច្ឆាគេន ភូមិក្តិតយមណ្ឌិតំ សុមនោភវំ បុរេ បិយតំ
បាសាទំ កាវាបេត្វា តត្ថ និវសន្តានំ អនេកសំ ភិក្ខុនំ និពទ្ធ បច្ចយទានំ បរត្តេសិ។

១២១. តត្ថេវ វង្គលវិមានស្ស ហេដ្ឋិមតលេ តោបានសិយោ បបេត្វា សមន្តា ឆននរូបំ កាវេត្វា ទ្វិភូមកំ
វិមានំ តិភូមកមកាសិ តត្ថេវលង្កាទីបេ អភូតបុព្វំ ជិនមណ្ឌិវំ កាវាបេតុកាមោ វង្គលវិមានតោ ឧត្តរ
ទិសាភាគេ បឋមំ បោរិសប្បមាណំ សិលាគលបរិយន្តំ ខណិក្វា បំសុនី អបនេត្វា នទិវាលុកាហិ បុរេត្វា កុញ្ញរាជ
វិរាជិតអាធារពណ្ណកតោ បដ្ឋាយ យាវ ផុបិកំ អដ្ឋសវិភាគេន ភិក្តិច្ឆននានិ វិកត្តានិ កត្វា បច្ចេកំ នានាវណ្ណវិ
ចិត្តានមដ្ឋវិធានំ ភិក្តិភាគានមុបរិ កេលិបរិហាសរសជនកនានាវេស
វិលាសភូសិតបហុតភូតកីករបរិកតវិដទ្ធកមណ្ឌលមណ្ឌិតំ បមុខបរិយន្តេ វិវិធចិត្តរូបមនោហរមុច្ឆតរំ
គណិកាហិ និវិតំ កតសុធាបរិកម្មំ មករោរណមណ្ឌលញ្ច និម្មិនិក្វា អន្តោវិចិតាតិ មនោហរមាលាកម្មលតា
កម្មាទិ នានាវិធច ចិត្តកម្ម សមុជ្ឈលំ សុវិហិតសោបានទ្វារកវាដំ សមលដ្ឋកដ្ឋានលីទ្បមនោហរ សជីវជិនសំ
កាសបដិពិម្ពរូបវិភូសិតំ បដិពិម្ពស្ស ទក្ខិណតោ យនសិលាវិហិត សុគតរូបបតិមណ្ឌិតំ តិភូមកំ មហា វិមានំ
កាវេសិ។

ឥតិ អដ្ឋស វិមានុប្បត្តិបរិច្ឆេទោ ឯកាទសមោ។

១២២ វិទ្ធស្តសំខណតោ នវកម្មនាវា,
ខេត្តាទិទានវិធិនាច អនាគតេបិ;
យេ សាធរោ បរិហរន្តិ ឥមំ វិហារំ,
នាមទ្ធិ ការម្យិ តេសមិហាលិខន្ត។